

**Adekwatność Kapitałowa
oraz Inne Informacje Podlegające Ogłaszaniu
Grupy Kapitałowej Alior Banku SA
wg stanu na dzień 31.12.2017 roku**

Marzec 2018

Spis treści

1.	Wprowadzenie	4
2.	Informacje o Grupie Kapitałowej	4
3.	Ogólne zasady zarządzania ryzykiem w Banku i Grupie Kapitałowej	4
4.	Oświadczenia w zakresie adekwatności ryzyka	5
5.	Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem	7
6.	Ryzyko kredytowe	8
6.1	Organizacja ryzyka kredytowego	8
6.2	Zarządzanie ryzykiem kredytowym	13
6.3	Zarządzanie ryzykiem kredytowym kontrahenta	14
6.4	Zarządzanie ryzykiem koncentracji (limity koncentracji)	15
6.5	Zabezpieczenia	16
6.6	Proces analizy kredytowej	17
6.7	Scoring/Rating	18
6.8	Identyfikacja ryzyka kredytowego	19
6.9	Pomiar i szacowanie ryzyka kredytowego	20
6.10	Przegląd ekspozycji kredytowych pod kątem tworzenia odpisów aktualizujących i rezerw	20
6.11	Monitorowanie ryzyka kredytowego klientów indywidualnych oraz biznesowych	21
6.12	Podstawowe informacje o monitorowaniu ryzyka kredytowego	22
6.13	Ekspozycje kapitałowe	26
6.14	Aktywa obciążone	26
7.	Ryzyko rynkowe	26
7.1	Zarządzanie ryzykiem rynkowym	26
7.2	Ryzyko stopy procentowej	27
7.3	Pomiar i ocena ryzyka stopy procentowej	28
7.4	Narzędzia zarządzania ryzykiem stopy procentowej	28
7.5	Monitoring i raportowanie ryzyka stopy procentowej	28
7.6	Dane finansowe	29
7.7	Ryzyko walutowe	30
7.8	Pomiar i ocena ryzyka walutowego	31
7.9	Narzędzia zarządzania ryzykiem walutowym	31

7.10	Monitoring i raportowanie ryzyka walutowego	31
7.11	Dane finansowe.....	31
7.12	Ryzyko płynności.....	32
8.	Ryzyko operacyjne.....	39
9.	Fundusze własne	43
10.	Dźwignia finansowa	60
11.	Wymogi kapitałowe.....	60
12.	Kapitał wewnętrzny.....	62
12.1	Analiza ryzyka oraz wybór istotnych rodzajów ryzyka	63
12.2	Monitorowanie procesu	64
13.	Polityka wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.....	65
13.1	Program opcji menedżerskich	65
13.2	Systemy Premiowe dla Kadry Zarządzającej.....	66
13.3	Informacje ilościowe związane z wynagrodzeniami osób zajmujących stanowiska kierownicze	67

1. Wprowadzenie

Raport „Adekwatność Kapitałowa oraz Inne Informacje Podlegające Ogłaszaniu Grupy Kapitałowej Alior Banku S.A.” według stanu na dzień 31.12.2017 roku został przygotowany zgodnie z wymogami Części Ósmej Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR) z uwzględnieniem przepisów art. 111 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2012 r. poz. 1376) oraz Rekomendacji M Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach i Rekomendacji P Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu monitorowania płynności finansowej banków. Zasadami polityki informacyjnej Alior Bank S.A. zatwierdzonymi przez Radę Nadzorczą Alior Banku S.A.

O ile nie zaznaczono inaczej, w Raporcie zostały zaprezentowane dane skonsolidowane Grupy Kapitałowej Alior Banku S.A. Na kształt profilu ryzyka w Grupie Kapitałowej Banku dominujący wpływ wywiera Alior Bank S.A., zatem część informacji zawartych w raporcie dotyczy danych jednostkowych Alior Banku S.A. O ile nie zaznaczono inaczej, dane liczbowe przedstawione w Raporcie wyrażone zostały w tysiącach złotych.

2. Informacje o Grupie Kapitałowej

W dniu 31 grudnia 2017 r. w skład Grupy Kapitałowej wchodziły następujące jednostki:

- Alior Bank SA – jednostka dominująca;
- Alior Leasing Sp. z o.o. – 100% udziałów w kapitale;
  - Serwis Ubezpieczeniowy Sp. z o.o. - 100% udziałów w kapitale;
- ABSsource Sp. z o.o.- 100% udziałów w kapitale;
- Meritum Services ICB SA - 100% udziałów w kapitale;
- NewCommerce Sp. z o.o. - 100% udziałów w kapitale;
- Centrum Obrotu Wierzytelnościami Sp. z o.o. - 100% udziałów w kapitale;
- Money Makers SA – 60,16% udziałów w kapitale.

Na potrzeby wyliczenia współczynnika wypłacalności w 2017 r. zastosowano konsolidację ostrożnościową (zgodnie z art.19 Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r.) - konsolidowane były Alior Bank S.A. i Alior Leasing sp. z o.o.

3. Ogólne zasady zarządzania ryzykiem w Banku i Grupie Kapitałowej

Zarządzanie ryzykiem w Alior Banku S.A. odbywa się w oparciu o przepisy wewnętrzne przyjęte przez Zarząd i zaakceptowane przez Radę Nadzorczą uwzględniające regulacje ostrożnościowe wynikające z przepisów prawa i dobrych praktyk rekomendowanych przez regulatorów.

Ogólny cel oraz ramowe zasady obowiązujące w Banku w procesie zarządzania ryzykiem określa *Polityka Zarządzania Ryzykiem w Alior Bank S.A.* Szczegółowa polityka Banku została uregulowana w odrębnych dokumentach precyzujących zasady w zakresie:

- ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji
- ryzyka kontrahenta
- ryzyka rynkowego
- ryzyka płynności

- ryzyka operacyjnego
- ryzyka modeli
- ryzyka biznesowego

Nadrzędnym celem polityki zarządzania ryzykiem w Banku jest zapewnienie wczesnego rozpoznawania oraz odpowiedniego zarządzania wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka związanymi z prowadzoną działalnością. Weryfikacja zakresu ryzyka pod kątem istotności wykonywana jest cyklicznie, raz w roku lub częściej, jeżeli wystąpią przesłanki zmiany profilu ryzyka Banku lub jego otoczenia.

Po zakończonej weryfikacji zakresu ryzyka Bank uznał następujące jego rodzaje za istotne:

- ryzyko kredytowe – ryzyko niewypłacalności (w tym ryzyko kredytowe kontrahenta)
- ryzyko kredytowe – koncentracji w branży
- ryzyko kredytowe – koncentracji wobec Klienta lub grupy Klientów powiązanych
- ryzyko kredytowe – koncentracji w walucie
- ryzyko operacyjne
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej
- ryzyko płynności
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej
- ryzyko modeli
- ryzyko biznesowe
- ryzyko utraty reputacji

Przy weryfikacji zakresu ryzyka, obok rodzajów ryzyka wymienionych powyżej, brane są pod uwagę: ryzyko kredytowe koncentracji w regionie, ryzyko kredytowe koncentracji zabezpieczeń, ryzyko rezydualne, ryzyko transferowe i ryzyko kraju. Docelowy profil ryzyka Banku oceniany jest w oparciu o aktualny profil ryzyka, plany strategiczne oraz zdefiniowaną skłonność do podejmowania ryzyka.

4. Oświadczenia w zakresie adekwatności ryzyka

W ramach raportu z corocznego procesu przeglądu ryzyka Zarząd Banku w dniu 21.11.2017 r. potwierdził adekwatność stosowanych systemów zarządzania ryzykiem do profilu ryzyka i strategii Banku.

Podczas przeglądu ryzyka Zarząd Banku dokonał oceny profilu ryzyka Banku, w ramach którego zatwierdził aktualny katalog ryzyk zidentyfikowanych oraz istotnych dla działalności Banku, które są omawiane w części dotyczącej kapitału wewnętrznego. Zarząd potwierdził oczekiwane poziomy apetytu na ryzyko w zakresie kluczowych wskaźników kapitałowych w Banku, czyli łączny współczynnik kapitałowy na poziomie 13,25% oraz współczynnik na kapitale Tier 1 na poziomie 10,25%, a także współczynnik pokrycia kapitału wewnętrznego przez fundusze własne na poziomie 1,2.

Struktura wielkości ocenianej ekspozycji na ryzyko mierzonej miarą wymogu kapitałowego na poszczególne rodzaje ryzyka w ciągu roku 2017 utrzymywała się na poziomie zbieżnym do struktury wielkości ekspozycji na ryzyko w całym sektorze bankowym w Polsce.

Struktura wielkości ocenianej ekspozycji na ryzyko potwierdza dominację w całkowitej ekspozycji na ryzyko ekspozycji na ryzyko kredytowe. Bank zgodnie z prowadzoną polityką nie utrzymuje znacznej ekspozycji na ryzyko rynkowe w związku z czym udział ryzyka w strukturze ekspozycji jest niewielki. Ekspozycja na ryzyko operacyjne mierzona kapitałem regulacyjnym na

podstawie osiąganego wyniku Banku odzwierciedlała udział w strukturze występujący na rynku bankowym w Polsce.

Poniżej przedstawiono strukturę wymogów kapitałowych w Banku oraz w sektorze bankowym w Polsce na 30.09.2017 r. (nie przedstawiono danych na 31.12.2017 r. ze względu na brak dostępnych danych o sektorze bankowym na datę publikacji niniejszego raportu).

wymóg kapitałowy:	Bank	Sektor bankowy w Polsce
z tytułu ryzyka kredytowego, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rozmycia oraz dostaw z późniejszym terminem rozliczenia	87,54%	90,16%
z tytułu ryzyka rozliczenia	0,00%	0,00%
z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego i ryzyka cen towarów	1,28%	1,52%
z tytułu ryzyka operacyjnego	10,86%	7,89%
z tytułu stałych kosztów pośrednich	0,00%	0,00%
z tytułu korekty wyceny kredytowej	0,32%	0,41%
z tytułu dużych ekspozycji w portfelu handlowym	0,00%	0,01%
inne kwoty ekspozycji na ryzyko	0,00%	0,01%

W ramach akceptacji Polityki Zarządzania Aktywami i Pasywami na lata 2017-2019 w dniu 4.10.2017 r. oraz Zasad Zarządzania Ryzykiem Płynności w dniu 29.08.2017r. Zarząd Banku potwierdził adekwatność stosowanych systemów zarządzania ryzykiem płynności do profilu, skali działalności, strategii oraz planów finansowych Banku.

Zarząd Banku poddał przeglądowi oczekiwany poziom tolerancji ryzyka definiowany poprzez system limitów nałożonych na ryzyko płynności, co wynika z apetytu na ryzyko wpisanego w założenia całościowej strategii działalności Banku i jest z nim spójny, oraz poprzez wyznaczenie „horyzontu przeżycia” uwzględniającego scenariusze o różnym stopniu dotkliwości oraz prawdopodobieństwie materializacji. Apetyt na ryzyko płynności zdefiniowany został m.in. przez utrzymywanie nadwyżki w kwocie min 500 mln PLN w stosunku do minimalnego poziomu luki płynności krótkoterminowej (miara M1) zdefiniowanego uchwałą KNF nr 386/2008 oraz utrzymywanie wskaźnika LCR na poziomie powyżej 86%; dla płynności długoterminowej – przez utrzymywanie wskaźnika płynności długoterminowej powyżej poziomu 0.8. W Banku obowiązują nadzorcze limity nałożone na krajowe i europejskie miary płynności. Dodatkowo w Banku zostały wprowadzone wewnętrzne limity ryzyka płynności, które mają na celu zapewnienie spełniania przez Bank ww. wymogów nadzorczych.

Zarząd Banku dokonuje przeglądu ryzyka płynności na podstawie cyklicznych raportów zawierających szczegółowy opis profilu ryzyka płynności Banku, w tym m.in.: poziomy wykorzystania limitów, analizę luki płynności, analizę koncentracji, zrywalności, odnawialności i stabilności depozytów oraz ich dynamiki, kształtowanie się miar płynności, obserwowane i spodziewane tendencje w zakresie kształtowania się czynników ryzyka płynności.

Alior Bank jako instytucja działająca w większości na rynku detalicznym oraz niezależna od zagranicznej instytucji dominującej charakteryzuje się obniżonym poziomem ryzyka płynności będącym konsekwencją utrzymywania stabilnej bazy depozytowej (charakteryzującej się wysoką stabilnością na poziomie 95%), a także niewielkim zaangażowaniem w długoterminowe kredyty hipoteczne denominowane w walutach obcych.

Szczegółowe informacje dotyczące profilu ryzyka płynności Banku zostały omówione w części dotyczącej ryzyka płynności.

5. Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem

W celu sprawnego i skutecznego zarządzania systemem ryzyka w Alior Banku S.A. nadzór, kontrolę i odpowiedzialność za działanie tego systemu powierzono:

- Radzie Nadzorczej;
- Komitetowi ds. Ryzyka Rady Nadzorczej;
- Zarządowi Banku;
- Komitetom (Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i ICAAP, Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami – ALCO, Komitet Ryzyka Operacyjnego, Komitet Kredytowy Banku);
- Komórkom organizacyjnym odpowiedzialnym za poszczególne rodzaje ryzyka;
- Departamentowi Audytu Wewnętrznego.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem, ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu oraz nadzoruje zgodność polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym oraz akceptuje apetyt Banku na ryzyko.

Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej został powołany w celu wspierania Rady Nadzorczej w zakresie nadzorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku. Komitet działa w oparciu o zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Regulamin funkcjonowania Komitetu ds. Ryzyka Rady Nadzorczej Alior Bank S.A. Do zadań Komitetu należy m.in. opiniowanie całościowej, bieżącej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka, opiniowanie strategii zarządzania ryzykiem w Banku oraz analiza przedkładanych przez Zarząd informacji dotyczących realizacji tej strategii. Ponadto Komitet wspiera Radę Nadzorczą w nadzorowaniu wdrażania strategii zarządzania ryzykiem w Banku przez kadrę kierowniczą wyższego szczebla, dokonuje weryfikacji zgodności ceny pasywów i aktywów oferowanych klientom, opiniuje regulacje określające strategię oraz podejście Banku do podejmowania ryzyka oraz analizuje cykliczne raporty dotyczące realizacji strategii oraz polityk.

Zarząd Banku sprawuje ogólną kontrolę nad procesem zarządzania ryzykiem, określa strategię Banku w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem.

Komitety wspierają Zarząd Banku w efektywnym zarządzaniu poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem i ICAAP integruje zarządzanie różnymi rodzajami ryzyka, w tym proponuje wielkość apetytu na ryzyko, nadzoruje proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, a także ocenia ryzyko związane z wprowadzaniem nowych produktów.

Do najważniejszych kompetencji Komitetu ALCO należy sprawowanie nadzoru nad ryzykiem rynkowym, płynnością, a także zarządzaniem aktywami i pasywami.

Komitet Ryzyka Operacyjnego, został utworzony w celu wspierania Zarządu w efektywnym zarządzaniu ryzykiem operacyjnym w Banku. Komitet monitoruje poziom ekspozycji na ryzyko operacyjne i ocenia sytuację w zakresie ryzyka operacyjnego w skali całego Banku.

Przedmiotem działania Komitetu Kredytowego Banku jest zatwierdzanie decyzji kredytowych o podjęciu, przez Bank, zaangażowania bilansowego i pozabilansowego, podejmowanie decyzji w sprawie wprowadzania ofert specjalnych oraz podejmowanie decyzji we wszystkich sprawach nieuregulowanych w Zasadach Kompetencji Kredytowych, wiążących się z podejmowaniem przez Bank ryzyka kredytowego, do wysokości przyznanego limitu kompetencji.

Za przegląd ryzyka w Alior Banku S.A. odpowiedzialna jest Grupa ds. Istotności Ryzyka. W skład Grupy wchodzi przedstawiciele poszczególnych pionów i obszarów działalności Banku, dysponujący odpowiednią wiedzą z zakresu aktualnego i potencjalnego ryzyka. W szczególności są to przedstawiciele jednostek odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem kredytowym, ryzykiem rynkowym oraz ryzykiem operacyjnym.

Ze względu na różnorodność zjawisk towarzyszących poszczególnym rodzajom ryzyka, każdym z nich zarządza właściwa komórka wiodąca. W przypadku ryzyka kredytowego poszczególne funkcje związane z identyfikacją, pomiarem, oceną i monitoringiem zostały rozdzielone między kilka komórek organizacyjnych.

Szczegółowy zakres zadań poszczególnych komórek jest zaprezentowany przy omawianiu każdego rodzaju ryzyka.

Departament Audytu Wewnętrznego przeprowadza niezależne kontrole mające na celu dostarczenie Radzie Nadzorczej i Zarządowi Banku obiektywnych informacji i ocen dotyczących procesu zarządzania ryzykiem, jego zgodności z regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

6. Ryzyko kredytowe

6.1 Organizacja ryzyka kredytowego

Strategia

Strategia Banku zakłada uniwersalny charakter instytucji, która kieruje swoją ofertą zarówno do Klientów Indywidualnych jak i do Klientów Biznesowych.

Bank zdefiniował strategię w zakresie ryzyka kredytowego w odniesieniu do poszczególnych grup Klientów poprzez:

- określenie i wprowadzenie do oferty produktów kredytowych z uwzględnieniem szczegółowego opisu ich parametrów (karty produktów), takich jak: nabywcy produktu; przedmiot finansowania; przeznaczenie produktu; wymagania wobec kredytobiorców; kwota minimalna i maksymalna; okres kredytowania, forma funkcjonowania produktu i jego waluta; zasady wypłat, spłat i karencji oraz opis stosowanych zabezpieczeń wraz z informacją o wymaganym poziomie wskaźnika LtV. Dla każdej z homogenicznych grup Klientów została przygotowana ściśle zdefiniowana oferta produktowa;
- określenie oczekiwanego profilu ryzyka Klientów w oparciu o nadane im indywidualne oceny ratingowe bądź scoringowe oraz oczekiwany udział poszczególnych grup w portfelu kredytowym. Bank zdefiniował oczekiwany rozkład wyników scoringu i ratingu;
- określenie oczekiwanego profilu ryzyka produktów kredytowych wdrożonych w Banku, wyrażonego przez standardowe koszty ryzyka. Standardowe koszty ryzyka uzależnione są m.in. od wartości prawdopodobieństwa wystąpienia utraty wartości oraz wartości ustanowionych zabezpieczeń;
- uzależnienie strategii, w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym, od kanału dystrybucji poszczególnych produktów (tj. Oddziały Banku, Contact Center, Internet, Agencje i Pośrednicy) oraz wpływu każdego z nich na ryzyko kredytowe. Znalazło to odzwierciedlenie w dedykowanych dla poszczególnych kanałów procesach kredytowych i standardowych kosztach ryzyka;

- dywersyfikację ryzyka dzięki zastosowaniu limitów koncentracji;
- ograniczenie ryzyka dzięki zastosowaniu zróżnicowanych poziomów DTI (wskaźnik wyrażający stosunek sumy miesięcznych kosztów związanych z obsługą zobowiązań i miesięcznych zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania kredytowe do dochodu netto);
- ograniczanie ryzyka kredytowego poprzez ustanawianie zabezpieczeń kredytów;
- redukcję ryzyka kredytowego w ramach realizacji zdefiniowanych procesów monitoringu.

Struktura organizacyjna w zakresie procesu zarządzania i kontroli ryzyka kredytowego

Dla zapewnienia prawidłowości procesów kredytowych w Banku funkcjonują Departamenty realizujące ściśle określone zadania:

Dział Strategii Ryzyka Modeli odpowiedzialny za:

- opracowanie regulacji wewnętrznych z zakresu zarządzania ryzykiem modeli bądź wskazywanie jednostek odpowiedzialnych za ich utworzenie,
- określenie kryteriów akceptacyjnych jakości działania modelu,
- wydawanie rekomendacji do Komitetu w zakresie akceptowania modelu do stosowania i wdrożenia do środowiska produkcyjnego,
- akceptowanie wyników testów wdrożeniowych modelu,
- przeprowadzenie walidacji modelu,
- sporządzanie rejestru modeli (w oparciu o informacje przekazywane przez Właścicieli modeli w kartach i dziennikach modeli) i administrowanie nim,
- inicjowanie podejmowania określonych działań zaradczych lub naprawczych w sytuacji pogorszenia się jakości modelu,
- zatwierdzanie istotności modelu w cyklu kwartalnym i ocena poziomu ryzyka modelu co najmniej rocznie,
- ocena ryzyka modeli na poziomie zagregowanym i jej zgodności z poziomem apetytu na ryzyko modeli,
- przygotowywanie informacji zarządczej.

Departament Polityki Kredytowej Klienta Indywidualnego odpowiedzialny za:

- kształtowanie polityki kredytowej dla produktów niezabezpieczonych klienta indywidualnego w ramach zdefiniowanej strategii kredytowej oraz planu budżetowego na dany rok, w szczególności wprowadzanie niezbędnych zmian wskaźników DtI, LtV, kosztów utrzymania, buforów na stopę procentową i walutę,
- zarządzanie polityką kredytową w sposób wypełniający Prawo bankowe, Rekomendacje T oraz S oraz inne wytyczne Komisji Nadzoru Finansowego,
- tworzenie i nadzór nad realizacją strategii kredytowej w zakresie kryteriów udzielania zaangażowania oraz ustalanie adekwatnych punktów odcięcia,
- monitoring portfela i procesów na bazie zdefiniowanych raportów oraz przeglądy problemowe,
- monitoring kanałów sprzedaży pod kątem adekwatności oferty i jakości punktów sprzedaży, pracowników i portfela,
- rozwój modeli wykorzystywanych w procesie kredytowym produktów klienta indywidualnego we współpracy z Zespołem Modeli Scoringowych.
- opiniowanie rozwiązań informatycznych związanych z zarządzaniem ryzykiem kredytowym,
- prowadzenie projektów z zakresu ryzyka kredytowego w zakresie produktów dla klienta indywidualnego,
- przygotowywanie symulacji zmian procesu kredytowego i polityki kredytowej oraz ocena ich wpływu na wyniki banku,

- merytoryczny nadzór nad narzędziami kredytowymi zapewniający spójność rozwiązań z parametrami metodyk,
- implementacja zmian w systemach decyzyjnych ryzyka,
- rozwój i zarządzanie systemami decyzyjnymi ryzyka w procesie oceny klienta indywidualnego,
- współpraca z podmiotami zewnętrznymi specjalizującymi się w zarządzaniu informacją o historii płatniczej klientów banku, weryfikowaną w procesie kredytowym,
- tworzenie ofert x-sell oraz algorytmów kredytowych,
- realizacja założonych portfelowych parametrów w zakresie ryzyka kredytowego,
- optymalizacja kosztów ponoszonych w ramach procesów kredytowych.

Pion Analiz i Windykacji Klienta Indywidualnego odpowiedzialny za:

- ocena zdolności kredytowej klienta, ocena transakcji, przygotowywanie rekomendacji kredytowych dla wyższych szczebli decyzyjnych, podejmowanie decyzji kredytowych w ramach przyznanych kompetencji, w oparciu o obowiązujące procedury kredytowe,
- sporządzanie raportów sprawności oraz jakości procesu kredytowego,
- weryfikacja postawionych przez analityka kredytowego w decyzji kredytowej warunków do udzielenia/umowy/uruchomienia kredytu w segmencie KI,
- współpraca w zakresie identyfikacji wyłudzeń,
- przeprowadzanie analiz oraz rekomendowanie rozwiązań optymalizacyjnych dotyczących procesów analitycznych,
- minimalizacja strat kredytowych poprzez prowadzenie skutecznych i efektywnych kosztowo działań monitoringowych, restrukturyzacyjnych i windykacyjnych,
- identyfikacja rachunków kwalifikujących się do windykacji polubownej oraz sądowo-egzekucyjnej,
- monitoring sytuacji ekonomiczno – finansowej klientów, w przypadku podejrzenia utraty zdolności kredytowej,
- monitoring spraw spisanych w straty oraz odzyskiwanie należności Banku,
- identyfikowanie przypadków naruszenia klauzuli wymaganych obrotów na rachunkach klientów i podejmowanie działań zaradczych,
- monitoring aktualności ubezpieczeń i cesji ubezpieczeń do kredytów, ubezpieczenia niskiego wkładu własnego oraz zlecenie ubezpieczenia (dobebezpieczenia),
- prowadzenie procesów restrukturyzacji, wypowiedzanie umów kredytowych oraz blokowanie kart i limitów,
- analiza procesów windykacyjnych pod kątem zastosowania outsourcingu, mając na uwadze maksymalizację skuteczności odzysku przy jednoczesnej efektywności kosztowej,
- typowanie umów przeznaczonych do sprzedaży pakietowej, przeprowadzanie transakcji sprzedaży wierzytelności,
- wykonywanie inspekcji klienta indywidualnego oraz biznesowego przed udzieleniem kredytu, przed wypłatą transzy oraz w ramach monitoringu,
- prowadzenie kontaktów bezpośrednich z klientem windykacyjnym w ramach procesu obsługi telefonicznej oraz terenowej,
- prowadzenie postępowań sądowych i egzekucyjnych,
- zarządzanie procesem dobrowolnej sprzedaży nieruchomości i pomoc klientowi windykacyjnemu w tym procesie,
- przejmowanie rzeczy ruchomych stanowiących zabezpieczenie kredytu w ramach obsługi terenowej,
- indywidualny monitoring zdolności kredytowej,
- monitoring odnowienia polis i płatności składek,
- monitoring poprawności i terminowości ustanowienia zabezpieczeń docelowych,

- monitoring poprawności i terminowości wypełniania klauzul umownych innych niż zabezpieczenia,
- administracja kredytów ze stwierdzonymi nieprawidłowościami,
- zarządzanie i monitoring watchlisty i EWS,
- weryfikacja przeduruchomieniowa transz,
- dokonywania zmian do już podpisanych umów kredytowych (w tym uwzględniających konieczność liczenia aktualnej zdolności kredytowej).

Pion Ryzyka KB odpowiedzialny m.in. za:

- kształtowanie strategii długookresowych w zakresie ryzyka kredytowego w segmencie KB oraz kontrola statusu ich realizacji,
- tworzenie, przegląd i aktualizacja metodyk oceny ryzyka kredytowego stosowanych przy udzielaniu produktów kredytowych,
- opracowywanie wymagań oraz specyfikacji do narzędzi wspomagających procesy oraz przeprowadzanie oceny ryzyka kredytowego i monitoringu,
- tworzenie i nadzór nad politykami oraz procesami z zakresu monitoringu KB,
- budowa modeli scoringowych i ratingowych oraz zarządzanie modelami,
- realizacja procesu nadawania eksperckich ocen ratingowych w przypadku rodzajów działalności bez wdrożonych modeli statystycznych,
- wyznaczanie i monitoring parametru PD w zdefiniowanych przekrojach,
- back-testing wyznaczanych parametrów ryzyka kredytowego,
- zarządzanie strategią branżową banku,
- rozwój metodologii, okresowa aktualizacja oraz monitoring limitów koncentracji,
- rozwój i administracja narzędzi i systemów kredytowych,
- zarządzanie kredytowymi kampaniami sprzedażowymi,
- zarządzanie operacyjną współpracą z BIK w tym: produkcja okresowych wsadów aktualizacyjnych w zakresie wyjaśniania błędów i reklamacji dotyczących raportów kredytowych, przekazywanie i weryfikacja danych przekazywanych na zlecenie jednostek banku do i z BIK S.A. w ramach tzw. zapytań pakietowych dla segmentu klienta indywidualnego i klienta biznesowego,
- analiza zmian oraz przygotowywanie ich specyfikacji w oparciu o wymagania jednostek merytorycznych, zarządzających przebiegiem procesów, służących do obsługi produktów kredytowych,
- kontrola jakości portfela kredytowego w różnych przekrojach i wymiarach,
- analiza wniosków kredytowych, administracja oraz monitoring kredytów z branży rolno-spożywczej (AGRO),
- ocena zdolności i wiarygodności kredytowej zgodnie z zdefiniowanymi metodykami oraz wiedzą ekspercką, a także podejmowanie decyzji zgodnie z obowiązującymi kompetencjami kredytowymi dla branży AGRO,
- weryfikacja warunków do uruchomienia/udzielenia produktu kredytowego i przekazanie dyspozycji księgowania w zakresie obsługi rachunków kredytowych dla branży AGRO,
- okresowy monitoring kondycji finansowej i ekonomicznej klientów kredytowych z branży AGRO,
- opracowywanie, przegląd i aktualizacja polityk i innych regulacji z zakresu funkcjonowania zabezpieczeń,
- wykonywanie wycen oraz monitoringu zabezpieczeń,
- kontrola oraz analiza jakości wszystkich zabezpieczeń w banku,
- zarządzanie Modułem Zabezpieczeń,
- obsługa pism sądowych w zakresie ustanowienia zabezpieczeń,

- opracowywanie i aktualizacja zasad współpracy z project monitorami, wymagań do narzędzi i systemów wspierających obsługę zabezpieczeń, reguł postępowania z podmiotami powiązanymi,
- monitoring wypłat z mieszkaniowych rachunków powierniczych,
- analiza wniosków kredytowych oraz administracja kredytami dla dużych przedsiębiorstw, tj.: obsługiwanych przez Departament Dużych Firm lub oznaczonych jako segment LARGE lub należących do Grup Powiązanych o łącznym zaangażowaniu kredytowym wyższym niż 60 M PLN,
- ocena zdolności i wiarygodności kredytowej zgodnie z zdefiniowanymi metodykami oraz wiedzą ekspercką, a także podejmowanie decyzji zgodnie z obowiązującymi kompetencjami kredytowymi,
- strukturyzowanie transakcji z uwzględnieniem zdefiniowanego w banku apetytu na ryzyko,
- wycena ryzyka kredytowego oraz uwzględnianie go w cenie minimalnej kredytów,
- weryfikacja warunków do uruchomienia/udzielenia produktu kredytowego i przekazanie dyspozycji księgowania w zakresie obsługi rachunków kredytowych,
- analiza wniosków kredytowych oraz administracja kredytami Klientów KB,
- ocena zdolności i wiarygodności kredytowej zgodnie z zdefiniowanymi metodykami oraz wiedzą ekspercką, a także podejmowanie decyzji zgodnie z obowiązującymi kompetencjami kredytowymi,
- strukturyzowanie transakcji z uwzględnieniem zdefiniowanego w banku apetytu na ryzyko,
- wycena ryzyka kredytowego oraz uwzględnianie go w cenie minimalnej kredytów,
- weryfikacja warunków do uruchomienia/udzielenia produktu kredytowego i przekazanie dyspozycji księgowania w zakresie obsługi rachunków kredytowych,
- obsługa Komitetu Kredytowego Pionu Ryzyka Klienta Biznesowego,
- obsługa Komitetu Kredytowego Banku,
- okresowy monitoring kondycji finansowej i ekonomicznej klientów kredytowych, źródeł spłat i prawidłowości w obsłudze kredytów KB,
- okresowy monitoring kondycji finansowej i ekonomicznej podmiotów finansowych oraz weryfikacja dostępnych limitów,
- okresowy monitoring zabezpieczeń ekspozycji kredytowych Klientów KB w szczególności weryfikacja poprawności ich ustanowienia, rejestracji w systemach Banku oraz wartości zabezpieczeń,
- monitoring portfela nabytych przez Bank wierzytelności oraz identyfikacja zagrożeń spłaty zadłużenia wierzytelności nabytych w ramach umów faktoringowych,
- określanie zasad analizy kredytowej dla podmiotów finansowych, w szczególności banków i zakładów ubezpieczeń oraz nadzór nad procesami ustanawiania, podwyższania, anulowania, zawieszania oraz monitorowania limitów na podmioty finansowe,
- minimalizacja strat kredytowych na portfelu klienta biznesowego poprzez prowadzenie skutecznych i efektywnych kosztowo działań monitoringowych, restrukturyzacyjnych i windykacyjnych,
- analiza sytuacji majątkowej, finansowej, prawnej i operacyjnej przekazanych do obsługi klientów (w tym z uwzględnieniem powiązań grupowych),
- opracowywanie i wdrożenie strategii odzyskania przydzielonych zaangażowań lub też przywrócenia ich do stanu umożliwiającego powrót do regularnego biznesu,
- monitorowanie i nadzór nad poszczególnymi etapami restrukturyzacji, windykacji lub sprzedaży indywidualnej przydzielonych zaangażowań,
- przygotowywanie wniosków kredytowych w procesach restrukturyzacji i windykacyjnych,
- przygotowanie i podpisywanie umów, porozumień oraz składanie w imieniu banku oświadczeń dotyczących przekazywanych do poszczególnych procesów zaangażowań,
- przygotowanie dokumentacji oraz kierowanie spraw na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego,

- monitoring prowadzonych postępowań sądowych i egzekucyjnych, współpraca z komornikami,
- wykonywanie inspekcji terenowej w ramach weryfikacji zabezpieczeń oraz odzysku należności w procesach restrukturyzacji i windykacji,
- szacowanie rezerw i odpisu aktualizacyjnego MSR metodą indywidualną dla przydzielonych zaangażowań,
- umarzanie i odpisywanie wierzytelności,
- sprzedaż wierzytelności w trybie indywidualnym oraz przygotowywanie do sprzedaży wierzytelności portfelowych,
- zabezpieczenie, przejęcie i sprzedaż składników majątku przejętych od klientów w zakresie procesów restrukturyzacji i windykacji,
- rozwój oraz administracja narzędziami i systemami do obsługi procesów monitoringu, windykacji i restrukturyzacji.

Departament Strategii Ryzyka odpowiedzialny za:

- opracowywanie strategii banku w zakresie adekwatności kapitałowej,
- Współtworzenie budżetów rocznych w zakresie wymogów kapitałowych,
- monitorowanie i raportowanie adekwatności kapitałowej oraz definiowanie potrzeb kapitałowych,
- nadzór nad procesem ICAAP w tym szacowaniem kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka,
- tworzenie oraz aktualizacja metodologii klasyfikacji wg RMF/wymogu kapitałowego/kalkulacji kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka kredytowego, a także nadzór nad poprawnością kalkulacji,
- rozwój metodologii i wyznaczanie portfelowych limitów koncentracji,
- opracowywanie strategii banku w zakresie ryzyka kredytowego,
- współtworzenie budżetów rocznych w zakresie kosztów ryzyka,
- definiowanie portfelowych celów jakościowych oraz celów operacyjnych dla jednostek ryzyka kredytowego,
- rozwój metodyki wyznaczania standardowych kosztów ryzyka,
- opracowanie zasad, algorytmów i procesów tworzenia odpisów i rezerw z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych oraz szacowanie parametrów i nadzór nad poprawnością kalkulacji,
- szacowanie ryzyka kredytowego i jego ocena na poziomie indywidualnym i portfelowym w procesie szacowania odpisów aktualizujących na straty poniesione, lecz nieujawnione oraz nadzór merytoryczny nad procesem szacowania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości (MSR 39),
- tworzenie i nadzór na realizacją strategii kredytowej dla Klienta Indywidualnego w zakresie strategii scoringowej oraz poziomów szkodowości poszczególnych portfeli,
- rozwój metodologii budowy i monitorowania modeli scoringowych KI (aplikacyjnych i behawioralnych) oraz budowa i implementacja nowych modeli,
- rozwój metodologii szacowania oczekiwanych poziomów niewypłacalności na potrzeby szacowania standardowych kosztów ryzyka jako składnika marży kredytowej oraz planów budżetowych i prognoz,
- udział w projektach rozwojowych w zakresie tworzenia modeli oceny jakości oraz predykcji poziomu szkodowości dla nowych portfeli, kanałów i procesów dla portfeli KI.

6.2 Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w Banku opiera się na wdrożonym zintegrowanym systemie zarządzania ryzykiem kredytowym i składa się z następujących elementów:

- identyfikacja ryzyka kredytowego, czyli wyznaczenie czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na poziom ryzyka kredytowego podejmowanego przez Bank oraz stała aktualizacja ich listy;
- pomiar i szacowanie ryzyka kredytowego - wyznaczenie miar i budowanie modeli ekonometrycznych, których zadaniem jest ilościowa ocena bieżącego ryzyka oraz prognozowanie tego ryzyka w przyszłości;
- monitoring ryzyka kredytowego polegający na podsumowaniu wszystkich pomiarów ryzyka kredytowego dokonanych za dany okres sprawozdawczy wraz z wydaniem opinii i rekomendacji; koncentruje się na gromadzeniu ocen ryzyka kredytowego, porównywaniu ich w czasie i na tej bazie budowaniu strategii wczesnego ostrzegania oraz strategii ograniczania ryzyka kredytowego;
- nadzór nad aktualnymi i potencjalnymi rodzajami ryzyka – polega na regularnym pomiarze ryzyka kredytowego oraz ocenie zidentyfikowanych w systemie Banku obszarów ryzyka kredytowego, ponadto zapewnia nadzór nad stałą weryfikacją opracowanej przez Bank mapy ryzyka oraz metod jego pomiaru.

Wymiar finansowy ryzyka kredytowego zidentyfikowanego i antycypowanego oraz miejsce jego wystąpienia są w Banku szczegółowo badane. Głównym składnikiem oceny ryzyka jest wyznaczenie standardowych kosztów ryzyka na bazie wdrożonej metodyki oraz alokowanie ich do odpowiednich jednostek Banku. Zgodność osiąganego poziomu kosztów ryzyka z zaplanowanym i zatwierdzonym poziomem jego tolerancji jest na bieżąco monitorowana.

Do podstawowych instrumentów wykorzystywanych do ograniczania ryzyka kredytowego Bank zalicza:

- metodyki wyznaczania zdolności kredytowej (w tym poziomy DTI) i oceny ryzyka kredytowego;
- limity koncentracji;
- system monitoringu, w tym mechanizmy wczesnego ostrzegania;
- prawne zabezpieczenia spłaty wierzytelności Banku.

6.3 Zarządzanie ryzykiem kredytowym kontrahenta

Wartość ekspozycji wyznaczana jest zgodnie z zasadami obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową. Ekwiwalent bilansowy transakcji pozabilansowych, a także ekwiwalent bilansowy transakcji z przyrzeczeniem odkupu wyznaczone są zgodnie z Rozporządzeniem CRR.

Dodatnia wartość godziwa kontraktów na 31.12.2017 wyniosła 651,6 mln, wyznaczona poprzez zsumowanie dodatnich rynkowych wartości dla wszystkich trwających transakcji. Wartość netto ekspozycji kredytowej po uwzględnieniu persaldowania transakcji dla kontrahentów posiadających umowy ramowe wyniosła 368,9 mln. Korzyści z saldowania wyniosły ok. 282,7 mln (nie zostały one uwzględnione przy wyliczaniu wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego). Wartość przyjętych zabezpieczeń wyniosła 589 mln zł.

Poziom zabezpieczeń, jakie Bank zobowiązany jest składać, jest standardowo uzależniony od poziomu bieżącej wyceny transakcji zawartych w ramach danej umowy. Jednocześnie Bank nie zawarł umowy, w której kontrahent byłby uprawniony do żądania ustanowienia dodatkowych zabezpieczeń w przypadku zmiany oceny wiarygodności kredytowej.

Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi funkcjonującymi na rynku międzybankowym jest minimalizowane poprzez ustalanie i monitorowanie dostępnych limitów na poszczególne rodzaje transakcji dla wyznaczonych banków.

Ryzyko kredytowe wynikające z udostępniania Klientom Biznesowym niebędącymi bankami instrumentów pochodnych jest akceptowane i ograniczane do wysokości limitów skarbowych posiadanych przez tych Klientów. Zgodnie z definicją obowiązującą w Banku, limit skarbowy rozumiany jest jako wysokość potencjalnej straty kredytowej, jaka może wystąpić w wyniku korzystania przez Klienta z instrumentów pochodnych. Limit skarbowy stanowi część łącznego limitu kredytowego dla zaangażowań obrotowych ustalanych dla Klientów. Jest on zatwierdzany w oparciu o zdolność kredytową Klienta, badaną wg standardów obowiązujących w Banku. Dodatkowym elementem warunkującym decyzję o przyznaniu Klientowi limitu skarbowego jest rozpoznanie jego wiedzy i doświadczenia w stosowaniu instrumentów pochodnych oraz znajomości rynków finansowych. W przypadku Klientów Indywidualnych przyznawane są wyłącznie limity zabezpieczone kaucją. Klienci Biznesowi mogą zabezpieczać limity zgodnie z katalogiem zabezpieczeń akceptowalnych przez Bank. Najlepszym Klientom Bank może oferować limity skarbowe bez zabezpieczeń.

6.4 Zarządzanie ryzykiem koncentracji (limity koncentracji)

Bank uznaje nadmierną koncentrację każdej pozycji, której towarzyszy ryzyko kredytowe lub ryzyko zachwiania/utruty płynności, za zjawisko mogące mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku.

Znajomość skali niebezpieczeństw związanych z koncentracją zaangażowań umożliwia prawidłowe zarządzanie aktywami i pasywami, a przede wszystkim tworzenie bezpiecznej struktury portfela kredytowego.

W celu zapobiegania niekorzystnym zdarzeniom wynikającym z nadmiernej koncentracji, Bank ogranicza ryzyko koncentracji ustanawiając limity i normy koncentracji wynikające z przepisów zewnętrznych oraz wewnętrznych analiz prowadzonych przez Bank.

Zarządzanie ryzykiem koncentracji z tytułu działalności kredytowej w Banku dotyczy w szczególności:

1. obszarów wynikających z uregulowań zewnętrznych:
  - ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w Części Czwartej Rozporządzenia CRR (tzw. dużych zaangażowań),
  - koncentracji wewnętrznej, w tym ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe;
2. ryzyka wynikającego z zaangażowań względem podmiotów charakteryzujących się cechami wspólnymi takimi jak:
  - ten sam segment,
  - ta sama branża oraz sektor gospodarki tj. podmioty prowadzące tę samą działalność lub obrót podobnymi towarami,
  - ten sam kraj zamieszkania bądź siedziby,
  - to samo województwo zamieszkania bądź siedziby;
3. ryzyka wynikającego z metryki produktu, w tym: cel finansowania, waluty, typu produktu, LtV i okresu kredytowania;
4. ryzyka wynikającego z zaangażowań zabezpieczonych tym samym rodzajem zabezpieczenia lub zabezpieczonych przez tego samego dostawcę zabezpieczenia (w tym ryzyka wynikającego z zabezpieczenia się Banku na papierach wartościowych o podobnej charakterystyce);
5. ryzyka wynikającego z kanału dystrybucji;
6. ryzyka wynikającego z ofert specjalnych i promocji;

7. ryzyka wynikającego z zastosowanych odstępstw lub uproszczonych metod oceny zdolności kredytowej (tzw. kredyty na oświadczenie);

oraz innych obszarów, w których wystąpić może istotne ryzyko koncentracji działalności kredytowej.

6.5 Zabezpieczenia

Bank dopuszcza wszystkie rodzaje i formy prawne zabezpieczeń, akceptowane na gruncie prawa polskiego. Bank akceptuje, w szczególności, następujące formy prawne zabezpieczeń:

- gwarancje, regwarancje i poręczenia;
- blokady;
- zastawy;
- przewłaszczenia;
- cesje wierzytelności;
- ubezpieczenia kredytu;
- weksle;
- hipoteki;
- pełnomocnictwa do rachunku bankowego;
- kaucje, jako szczególną formę zabezpieczenia;
- oświadczenie o poddaniu się egzekucji.

Bank dąży do ustanawiania zabezpieczeń w sposób adekwatny do ponoszonego ryzyka kredytowego i elastyczny w stosunku do potrzeb i możliwości Klientów. W ramach oferty dla Klientów, istnieją produkty udostępniane bez zabezpieczeń oraz takie, których dostępność ograniczona jest ustanowieniem zabezpieczenia. Zabezpieczenia mogą być ustanawiane w sposób łączny, co oznacza, że zabezpieczenie jednego kredytu mogą stanowić różne składniki majątkowe jednocześnie. Celem jest uzyskanie łącznej wartości zabezpieczenia na poziomie oczekiwanym przez Bank.

Proporcje między poziomem zaangażowania a wartością zabezpieczenia regulowane są za pomocą wskaźników LtV, uwzględniających różne rodzaje ryzyk, m.in. ryzyko utraty wartości zabezpieczenia, ryzyko kursowe, stóp procentowych, płynności lub inne właściwe dla danego rodzaju produktu. O wartości tych wskaźników klienci Banku informowani są podczas bieżących kontaktów z Bankierami lub w placówkach Banku.

Ustalając wartość zabezpieczenia, Bank kieruje się zasadą ostrożnej wyceny i przyjmuje wartość rynkową lub wartość możliwą (realną) do odzyskania w sytuacji zaspokojenia się z zabezpieczenia. Bank posiada odpowiednie narzędzia służące do weryfikacji wycen zabezpieczeń, w szczególności wykorzystuje wiarygodną bazę danych systemu AMRON.

Bank monitoruje skuteczność ustanowienia zabezpieczeń poprzez:

- weryfikację kompletności oraz prawidłowości dokumentacji dotyczącej zabezpieczeń w tym:
  - potwierdzenie ustanowienia blokad na rachunkach w innych instytucjach przez te instytucje;
  - potwierdzenie przyjęcia do realizacji pełnomocnictw przez instytucje prowadzące rachunki Klienta, do których Bank ma pełnomocnictwo;
  - potwierdzenie wpisów w odpowiednich rejestrach/na rachunkach (księga wieczysta, rejestr sądowy, rejestr uczestników funduszu inwestycyjnego, konto depozytowe, rachunek inwestycyjny);
  - potwierdzenie zawiadomienia dłużników wierzytelności;
  - potwierdzenie przyjęcia cesji wierzytelności z polis ubezpieczeniowych przez ubezpieczycieli;

- potwierdzenie zgody małżonka, współników spółki osobowej;
- sprawdzenie ważności zabezpieczenia – w przypadku zabezpieczeń przyjmowanych na określony termin, realizowany jest proces odnowienia zabezpieczenia, np. polisa ubezpieczeniowa;
- weryfikację aktualnej wartości zabezpieczenia – przegląd zabezpieczeń realizowany jest nie rzadziej niż raz w roku, a w przypadku zabezpieczeń finansowych wartość jest monitorowana codziennie.

Bank ogranicza ryzyko związane z poszczególnymi zabezpieczeniami i dostawcami zabezpieczeń poprzez wyznaczanie limitów koncentracji, uwzględnianie bufora bezpieczeństwa ze względu na ryzyko kursowe i ryzyko płynności oraz stały monitoring zarówno skuteczności ustanowienia zabezpieczenia, jak również jego wartości w trakcie trwania okresu kredytowania.

Kwota pomniejszenia ekspozycji z tytułu zastosowania technik ograniczania ryzyka kredytowego, zgodnie ze stosowaną przez Bank metodą kompleksową uznawania zabezpieczeń, wyniosła na koniec 2017 r. 466 mln zł. Ekspozycje zabezpieczone znalazły się w klasie ekspozycji wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej, ekspozycji wobec instytucji, ekspozycji wobec przedsiębiorców, ekspozycji detalicznych, ekspozycji zabezpieczonych na nieruchomościach, ekspozycji przeterminowanych, a także innych ekspozycji. Kwota ekspozycji zabezpieczonych przez uznane zabezpieczenia na koniec 2017 r. wyniosła 3 896 mln zł.

Na dzień 31.12.2017 r. Bank stosował ochronę kredytową w postaci przyjętych gwarancji (wartość ekspozycji zabezpieczonych gwarancjami wyniosła 3 143mln zł) oraz nie stosował ochrony kredytowej w postaci kredytowych instrumentów pochodnych.

6.6 Proces analizy kredytowej

Badaniu zdolności kredytowej podlegają podmioty, które:

- wnoszą o produkty kredytowe;
- poręczają spłatę zobowiązań kredytowych udzielonych przez Bank;
- przystępują do długu;
- przejmują dług;
- tworzą z wnioskodawcą grupę wspólnego ryzyka ze względu na powiązania.

Proces kredytowy składa się z następujących faz:

- analizy kredytowej (w tym weryfikacji kryteriów odrzucenia i ocena ryzyka transakcji);
- podjęcia decyzji kredytowej;
- w przypadku pozytywnej decyzji kredytowej - podpisania umowy i uruchomienia środków;
- monitoringu Klienta i ekspozycji kredytowej.

Podstawą analizy kredytowej Klienta są: wniosek kredytowy; dostarczone przez Klienta dokumenty formalno-prawne; dokumenty dotyczące sytuacji finansowej Klienta; dokumenty dotyczące przedmiotu kredytowania oraz prawnych zabezpieczeń kredytu. Rodzaj dokumentów finansowych uzależniony jest od rodzaju źródeł dochodów uzyskiwanych przez Klienta Indywidualnego lub formy prawnej i rodzaju prowadzonej księgowości w przypadku Klienta Biznesowego.

Analiza kredytowa Klienta składa się z następujących etapów:

- weryfikacji kryteriów odrzucenia wniosku, m.in. weryfikacji Klienta w bazach wewnętrznych Banku i zewnętrznych takich jak: CBD-DZ, CBD-BR, BIK, BIG;
- oceny scoringowej/ratingowej;

- oceny zdolności kredytowej w ujęciu ilościowym do obsługi zadłużenia Klienta wobec Banku sporządzona według wytycznych zawartych w szczegółowych metodykach kredytowania,
- analizy ryzyka transakcji,
- oceny rodzaju i jakości proponowanego prawnego zabezpieczenia transakcji,
- oceny ryzyka wpływu sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotów powiązanych z grupy wspólnego ryzyka.

6.7 Scoring/Rating

Scoring kredytowy jest narzędziem wykorzystywanym w kształtowaniu indywidualnych decyzji kredytowych dla klientów indywidualnych. Rating kredytowy stanowi natomiast instrument wsparcia procesu podejmowania decyzji w segmencie przedsiębiorstw. Celami wdrożenia modeli scoringowych oraz ratingowych są:

- kształtowanie poziomu ryzyka kredytowego zgodnie z apetytem na ryzyko Banku poprzez uzyskanie ilościowej i jakościowej oceny zdolności kredytowej Klientów;
- ujednoczenie kryteriów podejmowania decyzji kredytowych z zachowaniem bezstronności i obiektywizmu, wskutek wyeliminowania bądź zminimalizowania wpływu czynnika ludzkiego, a przez to zminimalizowanie kosztu zmaterializowania się ryzyka operacyjnego w tym zakresie;
- skrócenie czasu podejmowania decyzji kredytowych oraz zagwarantowanie większej skuteczności dokonywania ocen wniosków kredytowych (zwiększenie wydajności pracy, zmniejszenie kosztów obsługi oraz poprawa jakości obsługi Klienta);
- uproszczenie oceny wniosków kredytowych poprzez zautomatyzowanie procesu;
- klasyfikacja Klientów ze względu na stopień związanego z nimi ryzyka, a tym samym umożliwienie wielowymiarowej oceny portfela i podejmowania efektywniejszych decyzji menedżerskich;
- monitorowanie i prognozowanie jakości portfela kredytowego;
- ułatwienie oceny dotychczasowej polityki kredytowej oraz szybsze wprowadzanie zmian w procesach decyzyjnych (w szczególności pozwala to na szybszą diagnozę i eliminację potencjalnych nieprawidłowości), przeznaczonych do oceny ryzyka kredytowego Klientów segmentu biznesowego oraz Klientów indywidualnych.

Dodatkowo Bank korzysta z ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej (agencje ratingowe) takie jak:

- Fitch Ratings;
- Moody's Investors Service;
- Standard and Poor's Ratings Services.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Bank stosował oceny wiarygodności kredytowej przyznawane przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej dla następujących klas ekspozycji:

- ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych;
- ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji.

Bank dokonuje kwartalnego przeglądu aktualnych ocen wiarygodności kredytowej dostępnych na autoryzowanych stronach internetowych zewnętrznych instytucji wiarygodności kredytowej (Fitch Ratings, Moody's Investors Service, Standard and Poor's Ratings Services) oraz w serwisie Reuters. Aktualne oceny Bank wykorzystuje w procesie wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

Kwoty ekspozycji kredytowych, którym Bank przypisał stopnie wiarygodności kredytowej na podstawie zewnętrznych ocen wiarygodności kredytowej, prezentuje poniższa tabela, gdzie 1 oznacza najwyższy stopień wiarygodności kredytowej, a 6 najniższy. Poniższe ekspozycje nie kwalifikowały się pod pomniejszenia z tytułu technik ograniczania ryzyka kredytowego.

Stopień wiarygodności kredytowej	Ekspozycja bilansowa netto	Ekspozycja pozabilansowa netto
1	168 107	3 327
2	603 718	710 360
3	5 862	28 645
4	29 313	1 104
5	1 396	463
6	0	0

6.8 Identyfikacja ryzyka kredytowego

W regulacjach wewnętrznych Banku przyjęto szeroki zakres raportowania w odniesieniu do ryzyka kredytowego. W założeniu raportowanie jest narzędziem służącym do identyfikacji zagrożeń i sprawnego zarządzania ryzykiem w Banku. Raportowanie odbywa się na poziomie każdego z obszarów identyfikacji ryzyka. Raporty przygotowywane są z miesięczną, tygodniową lub dzienną częstotliwością, w zależności od zdefiniowanego zapotrzebowania.

Bank identyfikuje zarówno czynniki wewnętrzne i zewnętrzne wystąpienia ryzyka kredytowego. Skoncentrowane są one w obrębie określonych obszarów funkcjonowania Banku:

- **Produkt** – w obszarze tym definiuje się wszystkie rodzaje ryzyka, które mogą mieć związek z określonym produktem, w sensie pojedynczego przypadku, jak również całego portfela kredytów;
- **Zabezpieczenia** – na tej płaszczyźnie weryfikacji poddana zostaje prawidłowość przyjęcia zabezpieczenia, jego wartość i terminowość oraz poprawność sporządzania dokumentacji związanej z zabezpieczeniem. Istotne znaczenie dla ograniczenia ryzyka kredytowego ma także badanie sprawności wdrażania znowelizowanych przepisów dotyczących prawnego zabezpieczania wierzytelności oraz stosowanie aktualnych standardów postępowania przy zabezpieczaniu wierzytelności;
- **Klient** – w tym zakresie badaniu zostaje poddany pojedynczy Klient, jak również weryfikowane są wyodrębnione homogeniczne grupy Klientów pod względem jakości tworzonego portfela;
- **Proces + regulacje** – weryfikacji zostaje poddana jakość oraz efektywność procesu kredytowego, administracji kredytowej, monitoringu, windykacji i restrukturyzacji oraz współpracy z zewnętrznymi podmiotami windykacji, jak również zgodność regulacji bankowych sterujących tymi procesami z przepisami zewnętrznymi;
- **Systemy** – w szczególności weryfikacji poddane zostają: system wspierający proces kredytowania oraz system wsparcia monitoringu i windykacji, a także efektywność ich zastosowania, jak również kompletność listy przypadków, dla których zaistniała konieczność ich wykorzystania;
- **Kanały dystrybucji** – sprawdzeniu poddana zostaje efektywność i szkodowość funkcjonowania przyjętych w Banku kanałów dystrybucji;
- **Pracownicy** – badaniu poddana zostaje prawidłowość stosowania polityki kompetencji oraz następuje rozpoznanie ewentualnych nieprawidłowości, które mogły zaistnieć podczas procesu kredytowego;
- **Warunki zewnętrzne** - z czynników zewnętrznych szczególnemu badaniu zostają poddane: poziom rynkowych stóp procentowych; kursy walutowe; stopa bezrobocia; tempo wzrostu gospodarczego i produkcji sprzedanej oraz inne wskaźniki koniunktury;
- **Poprawność systemu zarządzania ryzykiem kredytowym** – okresowa weryfikacja poprawności przyjętych, w systemie, założeń dotyczących prowadzonej polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Banku.

Każdy ze zdefiniowanych obszarów funkcjonowania Banku podlega szczegółowej analizie pod względem identyfikacji możliwych do wystąpienia ryzyk kredytowych.

6.9 Pomiar i szacowanie ryzyka kredytowego

Bank gromadzi informacje w celu:

- zapobiegania ewentualnym zjawiskom przestępczym;
- unikania sytuacji udzielenia kredytu osobie już niewypłacalnej;
- wykonania analizy oraz oceny zdolności kredytowej Klienta w ujęciu ilościowym i jakościowym;
- wykonania monitoringu sytuacji na rachunkach Klienta;
- wykonania monitoringu sytuacji ekonomiczno-finansowej Klienta;
- wykonania monitoringu homogenicznie wyodrębnionej części portfela;
- zbadania efektywności procesów;
- zbadania dochodowości procesów (w tym kalkulacja kosztów przeprowadzonych procesów);
- zbadania szkodowości portfeli kredytowych dla zdefiniowanych podportfeli Banku.

Dane służące do pomiaru ryzyka kredytowego czerpane są z różnych systemów, zarówno wewnętrznych systemów Banku, jak i baz zewnętrznych. W szczególności informacje pochodzą z:

- wewnętrznych, bankowych baz danych – głównym źródłem danych jest hurtownia danych, która gromadzi informacje z:
  - systemu centralnego;
  - systemu do weryfikacji kredytowej;
  - systemu scoringowego;
  - systemu ratingowego;
  - systemu wsparcia monitoringu i windykacji;
  - repozytorium dokumentów;
- dostępnych źródeł zewnętrznych, w tym z baz Biura Informacji Kredytowej, Biura Informacji Gospodarczej, Centralnej Bazy Danych – Bankowy Rejestr, Centralnej Bazy Danych – Dokumenty Zastrzeżone.

Pomiar ryzyka odbywa się - zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku - w odniesieniu do najważniejszych obszarów identyfikacji ryzyka, m.in. dla poszczególnych produktów, ustanowionych zabezpieczeń, procesów, procedur i zasad funkcjonowania systemów, w odniesieniu do wszystkich kanałów dystrybucji i warunków zewnętrznych. Pomiar ryzyka realizowany jest także w oparciu o system limitów koncentracji w odniesieniu do branż i podmiotów.

6.10 Przegląd ekspozycji kredytowych pod kątem tworzenia odpisów aktualizujących i rezerw

Bank kształtuje politykę odpisów i rezerw na należności w postaci kredytów i pożyczek zgodnie z wymogami MSR i MSSF ze szczególnym uwzględnieniem Rekomendacji R Komisji Nadzoru Finansowego. Bank bada wszystkie ekspozycje kredytowe pod względem utraty wartości poprzez monitoring i rejestrację zdarzeń uznanych za świadczące o utracie wartości. Dla ekspozycji, w odniesieniu do których takie zdarzenie wystąpiło i które Bank uznaje za indywidualnie znaczące, przeprowadzana jest przez eksperta indywidualna analiza pod kątem szacowania wartości ekspozycji możliwej do odzyskania ze szczególnym uwzględnieniem szacowanych odzysków z egzekucji zabezpieczeń. Wartości ekspozycji możliwe do odzyskania, które nie są indywidualnie znaczące i dla których można wyodrębnić grupy homogeniczne pod względem ryzyka, wyznaczana jest zgodnie z obowiązującym w Banku modelem wyceny

grupowej. W przypadku stwierdzenia, iż wartość ekspozycji nie jest możliwa do odzyskania w kwocie odpowiadającej wycenie bilansowej składnika aktywów, tworzony jest odpis aktualizujący, w wysokości równej różnicy wartości księgowej składnika aktywów i jego wartości godziwej, który stanowi koszt Banku.

Bank tworzy odpisy na poniesione lecz niezareportowane straty szacowane względem całego portfela ekspozycji, dla których nie stwierdzono utraty wartości na poziomie pojedynczej ekspozycji. Odpis ten szacowany jest z wykorzystaniem wewnętrznego modelu, który uwzględnia charakterystyki wyodrębnionych przez Bank homogenicznych grup należności oraz stopień zabezpieczenia kredytów. Parametry modelu zostały oszacowane na podstawie dostępnych danych historycznych oraz korekty eksperckiej.

Na dzień 31 grudnia 2017 r.:

- odpis na poniesione lecz niezareportowane straty wyniósł 344,7 mln zł w odniesieniu do należności Banku w postaci kredytów i pożyczek. Odpis oszacowano względem portfela należności niepozostających w utracie wartości z wykorzystaniem wewnętrznego modelu obowiązującego w Banku. Nie stwierdzono konieczności zmiany wysokości odpisu wskutek zdarzeń po dacie bilansowej;
- odpis aktualizujący na należności w utracie wartości wyniósł 3 061 mln zł w odniesieniu do należności Banku w postaci kredytów i pożyczek oraz 4,5 mln zł w odniesieniu do instrumentów finansowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Odpis oszacowano z wykorzystaniem analizy scenariuszowej (wycena indywidualna) oraz modelu statystycznego (wycena grupowa). Nie stwierdzono konieczności zmiany wysokości odpisu wskutek zdarzeń po dacie bilansowej;
- w zakresie ekspozycji, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości, pozycje zabezpieczone stanowiły 51,1% zaangażowania, natomiast odpis aktualizujący w przypadku tych ekspozycji wyniósł 757,2 mln zł. Przez ekspozycje zabezpieczone rozumie się te pozycje, do których przypisane są zabezpieczenia i wg szacunków Bank będzie mógł się z nich zaspokoić do wysokości całości lub części zaangażowania;
- w zakresie ekspozycji, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości, pozycje przeterminowane stanowiły 74,54% zaangażowania, natomiast odpis aktualizujący w przypadku tych ekspozycji wyniósł 2 684 mln zł. Przez ekspozycje przeterminowane rozumie się ekspozycje, dla których opóźnienie w spłacie przekracza 90 dni.

Dodatkowo ekspozycje dzielone są na kategorie należności: normalna; pod obserwacją; poniżej standardu; wątpliwa; stracona zgodnie z zasadami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z późn. zm. Automatyczne wyznaczenie kategorii należności odbywa się w codziennie na podstawie przesłanek zarejestrowanych w systemie centralnym Banku.

6.11 Monitorowanie ryzyka kredytowego klientów indywidualnych oraz biznesowych

Wszystkie ekspozycje kredytowe Klientów Indywidualnych oraz Biznesowych podlegają monitoringowi oraz bieżącej klasyfikacji do właściwych ścieżek procesowych.

Przegląd ekspozycji obejmuje następujące obszary:

- klient, w szczególności w zakresie:
  - zdolności kredytowej (w tym ewentualnego wpływu potencjalnych zmian kursów walut i stóp procentowych na zdolność kredytową);
  - pojawienia się sygnałów sugerujących, iż w przyszłości Klient ten może mieć problemy z prawidłową realizacją swoich zobowiązań;
  - dodatkowo, w przypadku Klienta Biznesowego:
    - i. analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej;
    - ii. powiązań kapitałowo-organizacyjnych klientów;
    - iii. branży;

- iv. inspekcji klienta;
- poszczególne produkty kredytowe, w szczególności w zakresie:
  - adekwatności wpływów na rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy;
  - użycia przyznanego limitu na karcie kredytowej, limitu odnawialnego w rachunku;
  - możliwości odnowienia karty kredytowej;
  - terminowości spłat;
- umowy kredytowe, w szczególności w zakresie:
  - wykorzystania kredytu w przypadku kredytów transzowych;
  - realizacji szczegółowych warunków umowy/porozumienia (kovenanty umowne);
  - monitorowania ustanowienia zabezpieczenia;
- zabezpieczenia, w szczególności w zakresie:
  - wartości przyjętych zabezpieczeń;
  - adekwatności przyjętych zabezpieczeń;
  - odnowienia zabezpieczenia;
- odpisy aktualizujące oraz rezerwy, w szczególności w zakresie:
  - prawidłowości tworzenia i rozwiązywania odpisów aktualizujących wartość zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości w oparciu o zidentyfikowane przesłanki;
  - prawidłowości tworzenia i rozwiązywania rezerw celowych, w tym weryfikacji poprawności ujednociania kategorii należności oraz wyznaczania wysokości rezerwy z uwzględnieniem wartości pomniejszających podstawę tworzenia rezerwy celowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów.

6.12 Podstawowe informacje o monitorowaniu ryzyka kredytowego

Wartość ekspozycji bilansowych i ekwiwalentu bilansowego zobowiązań oraz transakcji pozabilansowych nieuwzględniających technik ograniczania ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2017r.

KLASA EKSPOZYCJI	ŁĄCZNA KWOTA EKSPOZYCJI
Rządy i banki centralne	14 363 723
Podmioty sektora publicznego	44 336
Instytucje	2 032 849
Przedsiębiorcy	16 350 539
Detaliczne	30 068 521
Zabezpieczone na nieruchomościach	14 002 757
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 133 175
Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	1
Ekspozycje kapitałowe	126 592
Inne pozycje	2 477 866
RAZEM	83 600 359

Wartość ekspozycji bilansowych i ekwiwalentu bilansowego zobowiązań oraz transakcji pozabilansowych nieuwzględniających technik ograniczania ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2017r. – okresy zapadalności.

tys. zł

KLASA EKSPOZYCJI	<=3M	>3M<=6M	>6M<=1Y	>1Y<=2Y	>2Y<=5Y	>5Y<=10Y	>10Y	Bez określonego terminu
Rządy i banki centralne	2 507 586	10 332	26 018	933 919	5 912 548	2 838 093	1 604 469	530 759
Podmioty sektora publicznego	641	5 471	5 000	1 143	80	24 021	7 965	16
Instytucje	811 601	61 602	112 382	335 325	337 332	192 684	300	181 624
Przedsiębiorcy	1 130 483	1 212 832	2 578 948	2 663 522	4 213 557	2 647 989	1 639 985	263 221
Detaliczne	1 115 279	949 883	2 145 547	3 278 525	5 202 002	11 577 173	5 799 049	1 062
Zabezpieczone na nieruchomościach	447 358	317 102	800 492	762 729	1 071 176	1 208 251	9 393 413	2 234
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 817 469	102 193	231 553	149 923	310 379	698 301	888 199	-64 842
Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0	0	0	0	0	0	1
Ekspozycje kapitałowe	0	0	0	0	0	0	0	126 592
Inne pozycje	68 721	0	0	0	0	0	0	2 409 145
RAZEM	7 899 138	2 659 415	5 899 940	8 125 087	17 047 073	19 186 513	19 333 381	3 449 811

Rozkład geograficzny ekspozycji nie jest prezentowany z uwagi na nieistotny udział kontrahentów spoza Polski.

Struktura branżowa ekspozycji bilansowej dla istotnych klasy ekspozycji wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. (dotyczy tylko Klientów Biznesowych):

BRANŻA/KLASA EKSPOZYCJI	<i>tys. zł</i>							
	Detaliczne		Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania		Zabezpieczone na nieruchomościach		Przedsiębiorcy	
	w tym MŚP:		w tym MŚP:		w tym MŚP:		w tym MŚP:	
BUDOWNICTWO	151 476	151 476	152 725	143 576	734 846	728 496	749 957	599 813
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	40 094	40 094	16 366	16 366	4 505	4 505	19 810	18 544
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	51 489	51 489	11 791	11 791	63 176	63 176	1 839 447	481 191
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	432 144	432 144	57 690	57 690	44 795	44 795	96 746	67 202
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	202 339	202 339	106 648	88 377	21 680	21 680	107 567	78 961
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	37 786	37 786	19 933	19 933	117 661	24 868	237 613	89 385
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	217 858	217 858	132 857	132 857	642 529	426 223	405 956	397 060
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	117 249	117 249	351 507	351 507	2 050 297	2 023 664	1 835 865	1 780 954
EDUKACJA	39 479	39 479	7 175	7 175	32 533	6 753	1 115	1 082
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	9 346	9 346	73 403	73 403	1 930	1 930	66 625	7 600
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	2 273 001	2 273 001	645 489	497 351	369 094	326 188	858 539	633 718
INFORMACJA I KOMUNIKACJA	185 407	185 407	35 802	35 802	10 732	10 732	708 277	268 282
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	360 840	360 840	41 246	41 246	77 988	77 988	36 734	35 440
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	113 478	113 478	3 761	3 761	3 556	3 556	0	0
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	1 104 483	1 104 483	393 018	382 083	492 246	402 007	1 603 475	826 539

ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	63 185	63 185	20 861	20 860	40 000	33 996	326 149	292 261
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	827 783	827 783	57 668	57 667	62 572	62 572	120 842	102 690
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNA, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH	15 338	15 338	620 049	620 049	5 654	5 654	492 129	377 694
RAZEM	6 242 775	6 242 775	2 747 990	2 561 495	4 775 795	4 268 783	9 506 846	6 058 419

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy zaprezentowane zostały dane liczbowe w zakresie struktury kredytów i pożyczek oraz podstawowe parametry jakości portfela kredytowego m.in:

- Kredyty nieprzeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości, łącznie z podziałem ekspozycji wg wewnętrznych klas ryzyka,
- Kredyty przeterminowane wg terminów opóźnia w spłacie w podziale na bez rozpoznanej i z rozpoznaniem utraty wartości,
- Zmiany stanu odpisów aktualizujących,
- Wielkość i struktura należności objętych restrukturyzacją.

6.13 Ekspozycje kapitałowe

Udział ekspozycji kapitałowych uwzględnionych w portfelu bankowym jest nieistotny, wynosi jedynie 0,15% ekspozycji. Wartość tej pozycji wg stanu na 31.12.2017 roku wyniosła 126 592 tys. zł., a wymóg z tego tytułu 10 127 tys. zł.

6.14 Aktywa obciążone

Poniżej w tabeli zaprezentowane zostały informacje dotyczące aktywów obciążonych. Dany składnik aktywów traktowany jest jako obciążony wtedy gdy został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany.

Aktywa	<i>tys. zł</i>			
	Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów nieobciążonych	Wartość godziwa aktywów nieobciążonych
Kredyty na żądanie	0	x	1 145 365	X
Instrumenty udziałowe	0	0	41 929	41 929
Dłużne papiery wartościowe	408 188	408 188	13 234 408	13 234 408
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	164 493	x	51 371 204	X
Inne aktywa	0	x	3 137 430	X
Razem	572 681	408 188	68 930 335	13 276 336

7. Ryzyko rynkowe

7.1 Zarządzanie ryzykiem rynkowym

W Banku zidentyfikowane zostały następujące rodzaje ryzyka rynkowego podlegające zarządzaniu:

- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej (obejmujące ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej, ryzyko walutowe oraz ryzyko cen towarów).

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczanie ewentualnych strat, z tytułu zmian czynników ryzyka rynkowego, do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury pozycji bilansowych i pozabilansowych.

Bank wyróżnia następujące czynniki ryzyka rynkowego:

- kursy walutowe;
- indeksy stóp procentowych;
- ceny akcji/indeksów;
- ceny towarów;
- spread kredytowy związany z ratingiem danego emitenta;
- parametry zmienności opcji.

W Banku funkcjonuje jasny podział kompetencji w zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym obejmujący:

- zawieranie transakcji skarbowych;
- pomiar, monitorowanie oraz raportowanie ryzyka rynkowego;
- proces rozliczania transakcji,
- obsługę operacyjną i wsparcie operacyjne dla procesów biznesowych.

Nadzór nad w/w czynnościami związanymi z zawieraniem transakcji oraz niezależnym pomiarem i raportowaniem ryzyka został w Banku rozdzielony do szczebla Członka Zarządu, co gwarantuje pełną niezależność ich działania.

Oprócz poszczególnych komórek organizacyjnych w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym i płynności aktywną rolę sprawują Rada Nadzorcza, Zarząd Banku oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO).

W 2017 r. spółka zależna Alior Leasing stała się spółką istotną z punktu widzenia zarządzania ryzykiem rynkowym Grupy Alior Bank S.A. Ryzyko rynkowe w spółce jest monitorowane, kontrolowane i raportowane. Alior Leasing w uzgodnieniu z Alior Bankiem wprowadził wewnętrzne zasady zarządzania ryzykiem rynkowym oraz cyklicznie raportuje ryzyko rynkowe.

7.2 Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej (w tym ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej) definiowane jest jako ryzyko negatywnego wpływu poziomu rynkowych stóp procentowych na bieżący wynik lub wartość bieżącą netto kapitałów Banku. Ze względu na politykę ograniczania ryzyka w księdze handlowej Bank przywiązuje szczególną wagę do specyficznych aspektów ryzyka stopy procentowej związanych z księgą bankową, takich jak:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania;
- ryzyko bazowe, czyli wpływ nierównoległej zmiany różnych indeksów referencyjnych o zbliżonym terminie przeszacowania na wynik Banku;
- ryzyko krzywej dochodowości;
- ryzyko opcji klienta.

Jednocześnie Bank zwraca dużą uwagę na modelowanie produktów o nieokreślonym terminie zapadalności oraz wysokości oprocentowania ustalanego przez Bank (np. dla

depozytów bieżących), a także wpływ na ryzyko pozycji pozaodsetkowych (np. kapitał, majątek trwałe).

Do celów zarządzania ryzykiem stopy procentowej Bank wyróżnia działalność handlową, obejmującą papiery wartościowe i instrumenty pochodne, zawarte w celach handlowych, oraz działalność bankową, obejmującą pozostałe papiery wartościowe, emisje własne, pożyczki, depozyty, kredyty oraz transakcje pochodne służące zabezpieczeniu ryzyka księgi bankowej.

7.3 Pomiar i ocena ryzyka stopy procentowej

Pomiar i ocena ryzyka stopy procentowej portfela bankowego odbywa się poprzez ograniczenie zmienności wyniku odsetkowego (NII) oraz ograniczenie zmian wartości ekonomicznej kapitałów własnych Banku (EVE). W pomiarze ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystuje również miarę BPV, VaR, lukę przeszacowania oraz testy warunków skrajnych.

Miara BPV określa szacowaną zmianę wyceny danej transakcji/pozycji w wyniku przesunięcia krzywej dochodowości w danym jej punkcie o 1 punkt bazowy. Wartości BPV mierzy się codziennie w każdym punkcie krzywej, w odniesieniu do każdej waluty.

Miara VaR określa potencjalną wartość straty na utrzymywanych pozycjach związanych ze zmianami stóp procentowych, przy zachowaniu założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymania pozycji. Do wyznaczenia VaR Bank stosuje metodę wariancji-kowariancji przy zachowaniu poziomu ufności równego 99%. Wielkość jest ustalana codziennie dla poszczególnych obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie i zarządzanie ryzykiem, indywidualnie oraz łącznie.

7.4 Narzędzia zarządzania ryzykiem stopy procentowej

Główne narzędzia zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Alior Banku to:

- wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej;
- miary ryzyka stopy procentowej tj. NII, EVE, VaR, BPV, luka przeszacowania;
- limity i wartości progowe na poszczególne miary ryzyka stopy procentowej;
- testy warunków skrajnych (w tym analiza scenariuszy obejmująca m.in. wpływ określonych zmian stóp procentowych na przyszły wynik odsetkowy oraz wartość ekonomiczną kapitału).

7.5 Monitoring i raportowanie ryzyka stopy procentowej

W Alior Banku regularnie monitoruje się i raportuje:

- poziom miar ryzyka stopy procentowej;
- stopień wykorzystania kapitału wewnętrznego alokowanego na ryzyko stopy procentowej;
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko stopy procentowej;
- wyniki testów warunków skrajnych.

Raporty dotyczące ryzyka stopy procentowej opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym.

7.6 Dane finansowe

Miary wrażliwości

Oszacowanie BPV na koniec 2017 r. przedstawia poniższa tabela:

Waluta (tys. zł)	Do 6 mies.	6 mies.-1 rok	1 rok -3 lata	3 -5 lat	5 -10 lat	Łącznie
PLN	3,4	192,5	195,7	95,1	-90	396,7
EUR	-0,5	-8,1	61,3	90	--4,5	138,2
USD	1	8,1	-2,2	-0,2	-1	5,6
CHF	-1	0,1	-1	0	0	-1,8
GBP	-4	2	0	0	0	-2
INNE	-1	2,1	-1	-0,2	0	-0,3
Razem	-1,8	196,7	253	184,7	-96	536,5

Statystyka BPV za okres styczeń – grudzień 2017 r.

Księga (tys. zł)	Min	Średnia	Max
Księga bankowa	-1 298,3	-575	138,8
Księga handlowa	-75.6	5.9	70
ALCO	419,6	1440,6	2 225,1
Razem	212	872	1 611

Poniższa tabela prezentuje VaR 10-dniowy dla Banku w podziale na księgę bankową i handlową na koniec 2017 r.

Księga (tys. zł)	VaR
Księga bankowa	8 435
Księga handlowa ¹	928
Razem²	9063

Statystyka VaR za okres styczeń – grudzień 2017 r.

Księga (tys. zł)	Minimalny	Średni	Maksymalny
Księga bankowa	6 346	18 123	31 068
Księga handlowa	870	2 208	4 009
Razem	6 046	19 398	32 043

Zmiana wartości ekonomicznej kapitału

Zmianę wartości ekonomicznej kapitału przy przesunięciu równoległym krzywych procentowych o +/- 200 p.b. oraz przesunięciach nierównoległych przy scenariuszach

¹ VaR księgi handlowej zawiera VaR z tytułu ryzyka walutowego.

² j. w.

+/- 100/400 p.b. (w tenorach 1M/10Y, pomiędzy nimi interpolacja liniowa przesunięcia) na koniec 2017 r. przedstawiono poniżej.

Scenariusz (1M/10Y)	Zmiana wartości ekonomicznej kapitału 31.12.2017
+400 /+ 100	188 906
+100 /- 400	67 831
+200 /+ 200	102 857
-200 / - 200	-84 863
- 100 / - 400	-42 814
- 400 / - 100	-94 591

Zmienność wyniku odsetkowego

Zmienność wyniku odsetkowego w horyzoncie do 1 roku przy zmianie stóp procentowych o 100 p.b. (negatywny scenariusz) na koniec 2017 r. przedstawiono poniżej.

	31.12.2017
NII	6,96%

Luka przeszacowań

Luka przeszacowań prezentuje różnicę między wartością bieżącą pozycji aktywnych oraz pasywnych narażonych na ryzyko stopy procentowej, podlegających przeszacowaniu w danym przedziale czasowym, przy czym pozycje te ujmowane są w dacie transakcji

Lukę przeszacowania w PLN, EUR i USD na koniec 2017 r. przedstawiono poniżej.

Luka przeszacowania złotowa - dane w tys. PLN

2017	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	>5Y	Razem
Luka okresowa	38,164,862	12,742,445	12,304,074	1,030,872	-2,762,148	3,889,341	-753,042	6,744,685
Luka skumulowana	38,164,862	25,422,417	13,118,343	14,149,214	11,387,067	7,497,726	6,744,685	

Luka przeszacowania w USD - dane w tys. USD

2017	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	>5Y	Razem
Luka okresowa	-45,709	205,957	233,420	135,286	60,501	-16,291	-3,865	569,300
Luka skumulowana	-45,709	160,248	393,668	528,955	589,456	573,164	569,300	

Luka przeszacowania w EUR - dane w tys. EUR

2017	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	>5Y	Razem
Luka okresowa	839,042	-479,932	-519,347	50,862	33,404	-75,741	-16,156	-167,869
Luka skumulowana	839,042	359,109	-160,237	-109,375	-75,972	-151,713	-167,869	

7.7 Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe zdefiniowane jest jako ryzyko wystąpienia straty spowodowanej zmianą kursów walutowych. Bank dodatkowo wyróżnia wpływ kursu walutowego na wyniki Banku w perspektywie długookresowej na skutek przewalutowania przyszłych przychodów i

kosztów walutowych po potencjalnie bardziej niekorzystnym kursie. Ryzyko związane z przyszłymi wynikami może być zarządzane w ramach walutowego portfela modelowego.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest identyfikacja obszarów działalności Banku, które mogą być narażone na ryzyko walutowe i podejmowanie przedsięwzięć maksymalnie ograniczających ewentualne straty poniesione z tego tytułu. Zarząd Banku określa profil ryzyka walutowego Banku, który musi cechować się zgodnością z obowiązującym planem finansowym Banku.

7.8 Pomiar i ocena ryzyka walutowego

Pomiar i ocena ryzyka walutowego odbywa się poprzez ograniczenie pozycji walutowych zajmowanych przez Bank. W pomiarze ryzyka walutowego Bank wykorzystuje miarę VaR oraz testy warunków skrajnych.

Miara VaR określa potencjalną wartość straty na utrzymywanych pozycjach wrażliwych na zmiany kursów walutowych, przy zachowaniu założonego poziomu ufności oraz okresu utrzymania pozycji. Do wyznaczenia VaR Bank stosuje metodę wariancji-kowariancji przy zachowaniu poziomu ufności równego 99%. Wielkość jest ustalana codziennie dla poszczególnych obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie i zarządzanie ryzykiem, indywidualnie oraz łącznie.

7.9 Narzędzia zarządzania ryzykiem walutowym

Główne narzędzia zarządzania ryzykiem walutowym w Alior Banku to:

- wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym;
- wewnętrzne modele i miary ryzyka walutowego;
- limity i wartości progowe na ryzyko walutowe;
- ograniczenia dopuszczalnych transakcji walutowych;
- testy warunków skrajnych.

7.10 Monitoring i raportowanie ryzyka walutowego

W Alior Banku regularnie monitoruje się i raportuje:

- poziom miar ryzyka walutowego;
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko walutowe;
- wyniki testów warunków skrajnych.

Raporty dotyczące ryzyka walutowego opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym.

Limity ryzyka walutowego ustalane są w taki sposób, aby ryzyko utrzymane było na ograniczonym poziomie.

7.11 Dane finansowe

Miary wrażliwości

Na koniec grudnia 2017 r. maksymalna strata na posiadanym przez Bank portfelu walutowym (zarządzanym w ramach księgi handlowej), wyznaczona w oparciu o VaR w horyzoncie czasowym 10 dni, mogła wynieść 157 474,83 zł, przy zakładanym poziomie ufności 99%.

horyzont [dni]	10
VaR (zł)	157 474,83

Statystyka VaR na portfelu walutowym za okres styczeń – grudzień 2017 r.

Minimalny	Średni	Maksymalny
29,26	309,69	1 648,53

W pomiarze narażenia Banku na ryzyko zmian kursów walutowych Bank przeprowadza testy warunków skrajnych. Poniżej przedstawiono wyniki testów warunków skrajnych badających wpływ zmian kursów walutowych w relacji do PLN o +/- 20%.

31.12.2017	
kursy + 20%	29 930,08
kursy -20%	15 521,79

Pozycja walutowa Banku w dniu 31 grudnia 2017 r.

Waluty	Pozycja w tys.
pozycja brutto	59,697
brutto Grupa A	46,012
EUR	15,158
USD	29,589
GBP	359
CHF	905
brutto pozostałe	13,685

Wielkość pozycji walutowych jest kluczowym (poza zmiennościami kursów walutowych) czynnikiem determinującym poziom ryzyka walutowego, na jaki narażony jest Bank i Grupa Kapitałowa. Na poziom pozycji walutowych wpływają wszystkie zawarte transakcje walutowe bilansowe i pozabilansowe. Narażenie Banku na ryzyko walutowe jest niskie (w odniesieniu do funduszy własnych VaR 10-dniowy dla pozycji walutowej Banku na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił ok. 0,0023%).

7.12 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności rozumiane jest w Banku jako ryzyko niemożności zrealizowania na dogodnych dla Banku warunkach i po rozsądnej cenie zobowiązań płatniczych, wynikających z pozycji bilansowych i pozabilansowych, które Bank posiada. Z ryzykiem płynności wiąże się nierozzerwalnie płynność finansowa, definiowana jako trwała zdolność wywiązywania się z wszelkich zobowiązań Banku, połączona z możliwością zapewnienia odpowiednich środków na zrealizowanie strategii Banku w zakresie wzrostu sumy bilansowej.

Polityka zarządzania ryzykiem płynności w Banku polega na zapewnieniu i utrzymywaniu zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów pozyskania płynności.

Strategia zarządzania ryzykiem płynności obejmuje następujące cele:

- zapewnienie w każdym momencie działalności Banku zdolności do terminowego regulowania wszelkich zobowiązań (w tym z uwzględnieniem ograniczeń regulacyjnych w zakresie transferu płynności w obrębie jednostek Grupy);
- utrzymanie na odpowiednim poziomie aktywów płynnych tj. bufora nieobciążonych wysokiej jakości aktywów płynnych na wypadek nagłego pogorszenia się sytuacji płynnościowej;
- ustalenie skali podejmowanego przez Bank ryzyka płynności, poprzez ustanowienie wewnętrznych limitów płynności, horyzontu przeżycia w warunkach skrajnych oraz minimalizowanie ryzyka przekroczenia zdefiniowanych w Banku limitów płynności;
- monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku pod kątem wystąpienia sytuacji awaryjnej w celu uruchomienia Planu Awaryjnego utrzymania płynności;
- zapewnienie zgodności funkcjonujących w Banku procesów z polskimi wymogami regulacyjnymi, dotyczącymi zarządzania ryzykiem płynności.

Powyższe cele realizowane są w sposób niezależny przez odpowiednie jednostki organizacyjne, których kompetencje i odpowiedzialności są jasno określone w wewnętrznych regulacjach.

W ramach procesu zarządzania płynnością Bank:

- opracowuje procedury i polityki płynności, w tym plan finansowania na kolejne lata działalności Banku;
- zarządza planami awaryjnymi w zakresie płynności;
- zarządza zabezpieczeniami i obciążeniami aktywów;
- monitoruje limity płynności oraz wskaźniki wczesnego ostrzegania identyfikujące negatywne trendy mogące mieć wpływ na wzrost ryzyka płynności;
- okresowo przeprowadza (w postaci raportów) analizy kategorii i czynników mających wpływ na aktualny i przyszły poziom płynności;
- przeprowadza testy warunków skrajnych ryzyka płynności.

W Banku funkcjonuje powołany specjalnie do celów zarządzania aktywami i pasywami Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Strategia dotycząca ryzyka płynności, w tym akceptowalny poziom ryzyka, zakładana struktura bilansu oraz plan finansowania jest zatwierdzana przez Zarząd Banku, a następnie akceptowana przez Radę Nadzorczą Banku. Za zawieranie transakcji międzybankowych odpowiada Departament Skarbu, rozliczanie i księgowanie transakcji ma miejsce w Pionie Operacji, natomiast monitorowanie i pomiar ryzyka płynności odbywa się w Dziale Zarządzania Ryzykami Finansowymi. Podział kompetencji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności jest jasny oraz zapewnia rozdzielenie do poziomu Członka Zarządu, co gwarantuje pełną niezależność ich działania. W roku 2017 działalność skarbową oraz zarządzanie ryzykiem płynności były w pełni scentralizowane na poziomie Grupy Alior Banku S.A.

Wśród wykorzystywanych miar zarządzania płynnością Bank wyróżnia współczynniki i powiązane z nimi limity następujących rodzajów płynności:

- płynność płatnicza, rozumiana jako zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty. Bank, w szczególności, w ramach zarządzania płynnością płatniczą skupia się na analizie płynności natychmiastowej (śróddziennej) oraz bieżącej (do 7 dni);
- płynność krótkoterminowa, definiowana jako zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- płynność średnioterminowa rozumiana jest jako zdolność wykonania wszystkich zobowiązań w terminie zapadalności w okresie powyżej 1 i do 12 miesięcy;
- płynność długoterminowa to monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy.

Zarządzanie ryzykiem płynności płatniczej oraz krótkoterminowej obejmuje zdarzenia, które będą miały wpływ na płynność Banku w okresie od 1 dnia do 1 miesiąca. Zarządzaniem płynnością płatniczą i krótkoterminową zajmuje się Dział Transakcji Międzybankowych. Dział Zarządzania Ryzykami Finansowymi, wykorzystującienne raporty, nadzoruje zarządzanie płynnością płatniczą i krótkoterminową.

Za kontrolę i monitorowanie płynności średnio i długoterminowej odpowiedzialny jest Dział Zarządzania Ryzykami Finansowymi, który sporządza w cyklu miesięcznym raporty omawiane na posiedzeniach Komitetu ALCO oraz prezentowane Zarządowi Banku.

Pomiar ryzyka płynności sprawowany jest w Banku przez Dział Zarządzania Ryzykami Finansowymi w sposób całkowicie niezależny od jednostek odpowiedzialnych za zawieranie transakcji. Celem pomiaru ryzyka jest przedstawienie wpływu wszystkich istotnych czynników na zdolność Banku do zachowania adekwatnego poziomu płynności. Poza zbiorczymi miarami ryzyka płynności analizie podlegają również poszczególne kategorie i czynniki mające wpływ na aktualny lub potencjalny przyszły poziom płynności Banku. Pomiar ryzyka płynności obejmuje walutę polską i wszystkie istotne z punktu widzenia ryzyka płynności waluty obce, w których Bank prowadzi działalność operacyjną, dokonywany jest z uwzględnieniem wszystkich istotnych pozycji zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych (w tym w szczególności instrumentów pochodnych).

Strategia Banku w zakresie zabezpieczania ryzyka płynności polega na:

- kształtowaniu odpowiedniej struktury źródeł finansowania,
- ograniczeniu ryzyka koncentracji poprzez dywersyfikację struktury bazy depozytowej w podziale na klientów detalicznych, biznesowych, finansowych, instytucji rządowych i samorządowych,
- utrzymywaniu nadwyżki płynności na adekwatnym poziomie w formie najbardziej płynnych papierów wartościowych,
- zwiększaniu dostępności alternatywnych źródeł finansowania

Bank utrzymuje na wysokim poziomie bufor nieobciążonych wysokiej jakości aktywów płynnych, inwestując w dłużne papiery wartościowe rządowe oraz przedsiębiorstw o

najwyższych ratingach, charakteryzujące się możliwością szybkiego upłynnienia, utrzymując środki na rachunku bieżącym w NBP i innych bankach (rachunki *nostro*), utrzymując środki pieniężne w kasach Banku oraz lokując środki w ramach lokat międzybankowych, w zakresie ustalonych limitów. Adekwatność utrzymywanego poziomu bufora aktywów płynnych jest kontrolowana poprzez porównywanie z wyznaczoną minimalną kwotą bufora aktywów płynnych niezbędną do przetrwania scenariusza warunków skrajnych w horyzoncie czasowym do 7 dni oraz 30 dni. Na dzień 31 grudnia 2017r. bufor całkowity nieobciążonych aktywów płynnych wynosił 13 979 mln PLN wobec minimalnego poziomu 11 210 mln PLN wynikającego ze scenariusza szokowego. Przy kalkulacji wysokości bufora aktywów płynnych Bank stosuje odpowiednie redukcje poszczególnych składowych tego bufora w celu uwzględnienia ryzyka płynności rynku (produktu).

Bank stosuje szereg metod oceny sytuacji w obszarze płynności, obejmujące m.in. monitorowanie (w nawiasach wartości na koniec 2017 r.):

- wskaźnika bazy depozytowej oraz emisji własnych wobec kredytów netto (1.1);
- stabilności bazy depozytowej (95.05%), w tym zerwań depozytów (2%);
- koncentracji depozytów (WWK=2.18% - brak koncentracji);
- luki płynności bilansowej i pozabilansowej.

Analizę luki Bank przeprowadza w oparciu o urealnione przepływy pieniężne, uwzględniające m.in. następujące założenia:

- stabilność pasywów o nieokreślonych terminach wymagalności (np. rachunki bieżące, odnowienia depozytów);
- możliwość skrócenia terminu zapadalności określonych pozycji aktywów (np. kredyty hipoteczne z możliwością wcześniejszej spłaty);
- możliwość zbycia pozycji aktywów (portfel płynnościowy).

Ponadto wyznaczając urealnioną lukę płynności, Bank posługuje się modelowymi wagami osadu depozytów/spłacalności kredytów, wyznaczonymi na podstawie wdrożonego modelu statystycznego oraz historycznych obserwacji sald dla poszczególnych produktów.

Analizę zapadalności/wymagalności aktywów i zobowiązań według terminów urealnionych na koniec 2017 r. prezentuje tabela (wartości w mln zł).

12/31/2017	1D	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	5Y+	RAZEM
AKTYWA	3 257	10 072	2 240	2 630	4 826	6 210	11 612	28 647	69 494
Gotówka i Nostro	- 597	0	0	0	0	0	0	1 963	1 366
Należności od banków	0	332	0	0	0	164	0	0	496
Papiery Wartościowe	3 754	8 760	0	0	0	94	443	486	13 537
Należności od klientów	100	980	2,240	2,630	4,826	5,952	11,168	27,302	55 198
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	0	0	-1,104	-1 104
Zobowiązania i kapitały	- 228	-4 502	-2 470	-1 854	-2 509	-3 680	-5 793	-48 458	-69 494
Zobowiązania wobec banków	-4	-136	-307	-6	-14	-249	-85	-130	- 932
Zobowiązania wobec klientów	-224	-1,710	-1,998	-1,506	-1,846	-2,311	-4,091	-40,334	-54 020
Emisje własne	0	- 100	- 166	- 341	- 650	-1 120	-1 617	-1 142	-5 134
Kapitały własne	0	0	0	0	0	0	0	-6,762	-6 762
Pozostałe pasywa	0	-2,556	0	0	0	0	0	- 90	-2 646
Luka bilansowa	3 029	5 570	- 230	776	2 317	2 530	5 819	-19 811	0

Skumulowana luka bilansowa	3 029	8 599	8 369	9 145	11 462	13 992	19 811	0	
Instrumenty pochodne – wpływy	0	5 029	1 593	1 600	701	364	307	43	9 638
Instrumenty pochodne – wpływy	0	-5 048	-1 618	-1 588	- 707	- 363	- 324	- 42	-9 690
Instrumenty pochodne – netto	0	- 19	- 24	12	- 6	1	- 17	0	- 52
Linie gwarancyjne i finansowe	0	-486	-356	-349	-494	187	562	936	0
Luka pozabilansowa	0	- 505	- 381	- 337	- 499	188	544	937	- 52
Luka ogółem	3 029	5 065	- 610	440	1 818	2 718	6 363	-18 874	- 52
Luka skumulowana ogółem	3 029	8 094	7 483	7 923	9 741	12 459	18 822	- 52	

Analizę zapadalności/wymagalności aktywów i zobowiązań według terminów kontraktowych na koniec 2017 r. prezentuje tabela (wartości w mln zł).

12/31/2017	1D	1M	3M	6M	1Y	2Y	5Y	5Y+	RAZEM
AKTYWA	4 508	3 300	1 827	2 177	4 264	6 660	17 323	29 435	69 494
Gotówka i Nostro	- 597	0	0	0	0	0	0	1 963	1 366
Należności od banków	0	332	0	0	0	164	0	0	496
Papiery Wartościowe	0	2 003	0	10	26	1 018	5 904	4 576	13 537
Należności od klientów	5 105	965	1 827	2 167	4 238	5 478	11 418	24 000	55 198
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	0	0	-1 104	-1 104
Zobowiązania i kapitały	-34 082	-8 354	-6 649	-5 009	-3 745	-1 613	-1 864	-8 177	-69 494
Zobowiązania wobec banków	- 4	- 136	- 307	- 6	- 14	- 249	- 85	- 130	- 932
Zobowiązania wobec klientów	-34 078	-5 562	-6 177	-4 661	-3 082	- 244	- 162	- 54	-54 020
Emisje własne	0	- 100	- 166	- 341	- 650	-1 120	-1 617	-1 142	-5 134
Kapitały własne	0	0	0	0	0	0	0	-6 762	-6 762
Pozostałe pasywa	0	-2 556	0	0	0	0	0	- 90	-2 646
Luka bilansowa	-29 575	-5 054	-4 822	-2 832	519	5 047	15 459	21 258	0
Skumulowana luka bilansowa	-29 575	-34 628	-39 450	-42 282	-41 763	-36 716	-21 258	0	
Instrumenty pochodne – wpływy	0	5 029	1 593	1 600	701	364	307	43	9 638
Instrumenty pochodne – wpływy	0	-5 048	-1 618	-1 588	- 707	- 363	- 324	- 42	-9 690
Instrumenty pochodne – netto	0	- 19	- 24	12	- 6	1	- 17	0	- 52
Linie gwarancyjne i finansowe	-11 711	- 8	- 32	- 108	- 200	- 113	- 6	- 321	-12 498
Luka pozabilansowa	-11 711	- 26	- 56	- 95	- 206	- 112	- 24	- 320	-12 550
Luka ogółem	-41 285	-5 080	-4 878	-2 927	313	4 935	15 435	20 937	-12 550
Luka skumulowana ogółem	-41 285	-46 365	-51 244	-54 171	-53 858	-48 923	-33 488	-12 550	

W ramach monitorowania poziomu ryzyka płynności Bank przeprowadza testy warunków skrajnych płynności z uwzględnieniem kryzysu wewnętrznego, zewnętrznego oraz mieszanego, w tym sporządza plan pozyskania środków w sytuacjach awaryjnych oraz określa i weryfikuje zasady sprzedaży aktywów płynnych, uwzględniając koszty utrzymania płynności. Wyniki testów warunków skrajnych służą do określenia minimalnego utrzymywanego bufora nieobciążonych wysokiej jakości aktywów płynnych, są wykorzystywane przy konstrukcji planów awaryjnych oraz do określania wewnętrznych limitów na ryzyko płynności.

Na wypadek wzrostu ryzyka płynności lub pogorszenia się stanu płynności Bank posiada awaryjne plany postępowania, określające czynniki ostrzegawcze, odpowiedzialności poszczególnych jednostek zarządzających ryzykiem płynności oraz źródła i koszt pokrycia przewidywanego wypływu środków pieniężnych z Banku. Plany awaryjne podlegają okresowej weryfikacji.

Zgodnie z uchwałą nr 386/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008 r. Bank wyznacza i raportuje w trybie dziennym:

- lukę płynności krótkoterminowej (minimalną nadwyżkę płynności bieżącej) definiowaną jako różnica między sumą wartości podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w dniu sprawozdawczym, a wartością środków obcych niestabilnych. Wartość nadwyżki na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosiła 7 891 mln zł;
- współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi, obliczany jako iloraz funduszy własnych Banku pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta i aktywów niepiętnych;
- współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi, obliczany jako iloraz sumy funduszy własnych pomniejszonych o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego, z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta i środków obcych stabilnych oraz sumy aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności;
- współczynnik płynności krótkoterminowej, definiowany jako iloraz sumy wartości podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w dniu sprawozdawczym i wartości środków obcych niestabilnych.

Wartości powyższych współczynników na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosiły odpowiednio: 5,09; 1,15; 2,30. Na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosiły odpowiednio 4,20; 1,14; 1,95. Dodatkowo Bank kontroluje poziom podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności wyliczany zgodnie z powyższą uchwałą poprzez wyznaczenie współczynnika sumy podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności do bazy depozytowej, który 31 grudnia 2017 r. kształtował się na poziomie 26% wobec 22% na koniec roku 2016.

Ponadto zgodnie z wymogami powyższej Uchwały, Bank dokonuje pogłębionej analizy płynności długoterminowej oraz stabilności oraz struktury źródeł finansowania, w tym uwzględniając poziom osadu i koncentracji dla depozytów terminowych i bieżących. Dodatkowo, Bank monitoruje zmienność pozycji bilansowych i pozabilansowych, w szczególności wartość prognozowanych wpływów z tytułu udzielonych klientom linii kredytowych i gwarancji.

Miary płynności 31.12.2017 r.

Miary płynności	Poziom wskaźnika
Luka płynności krótkoterminowej (mln PLN)	7 891
Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1.15
Współczynnik płynności krótkoterminowej	2.30
Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi	5.09

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (Capital Requirements Regulation - CRR) Bank monitoruje oraz utrzymuje na adekwatnym poziomie wskaźnik pokrycia płynności (Liquidity Coverage Ratio – LCR). Na dzień 31 grudnia 2017r. LCR wyniósł 124% wobec wymaganego poziomu 80%. Bank ogranicza niedopasowanie walutowe poprzez monitorowanie wskaźnika LCR dla walut istotnych i zwiększanie inwestycji w płynne papiery wartościowe w walutach obcych. Przy obliczaniu wskaźnika LCR Bank uwzględnia ekspozycje na instrumentach pochodnych oraz potencjalne wezwania do uzupełnienia zabezpieczenia.

Poniższa tabela prezentuje średnie wartości z obserwacji na koniec miesiąca w dwunastomiesięcznym okresie poprzedzającym koniec każdego kwartału w 2017 roku dla zabezpieczenia przed utratą płynności, wpływów środków pieniężnych netto oraz wskaźnika pokrycia wpływów netto.

	3/31/2017	6/30/2017	9/30/2017	12/31/2017
Zabezpieczenie przed utratą płynności (mln PLN)	7,260	7,337	8,069	9,004
Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (mln PLN)	5,880	6,546	7,827	8,632
Wskaźnik pokrycia wpływów netto (LCR)	126%	115%	104%	103%

Bank oblicza i monitoruje również wysokość współczynnika stabilnego finansowania (Net Stable Funding Ratio – NSFR). Na 31/12/2017 NSFR osiągnął poziom 114%.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku, w tym portfela aktywów płynnych są środki pozyskiwane w ramach bazy depozytowej, której poziom na koniec 2017 roku stanowił ok. 86% zobowiązań. W finansowaniu swojej działalności Bank koncentruje się na klientach indywidualnych - największą część bazy depozytowej stanowią rachunki bieżące klientów indywidualnych (42%), natomiast depozyty terminowe klientów indywidualnych stanowią 22% bazy. Dodatkowo dywersyfikując źródła finansowania Bank pozyskuje długoterminowe środki finansowe w ramach przeprowadzanych emisji własnych (w tym emisji zobowiązań podporządkowanych). Bank w celu pozyskiwania środków z powyższych źródeł finansowania przeprowadza m.in. kampanie depozytowe jak również aktualizuje perspekty emisyjne.

W cyklach miesięcznych Bank przeprowadza również analizę koncentracji bazy depozytowej, która ma na celu wskazanie potencjalnego ryzyka nadmiernego uzależnienia Banku od źródeł finansowania cechujących się zbyt niskim stopniem dywersyfikacji. W celu oszacowania poziomu koncentracji Bank wyznacza wskaźnik WWK (Wskaźnik Wysokiej Koncentracji) liczony jako stosunek wartości środków zgromadzonych przez największych depozytariuszy do wartości bazy depozytowej. Na dzień 31 grudnia 2017 r. WWK wyniósł 2,18 %, co wskazuje na brak koncentracji. Statystykę WWK za 2017 r. przedstawia tabela.

Statystyka Wskaźnika Wysokiej Koncentracji (WWK) za 2017 r.

Minimalny	Średni	Maksymalny
1,55%	2,19%	2,79%

W celu ograniczenia ryzyka koncentracji Bank dywersyfikuje strukturę bazy depozytowej w podziale na klientów detalicznych, biznesowych, finansowych, instytucji rządowych i samorządowych, monitorując i raportując miesięcznie udział poszczególnych grup w całości bazy depozytowej.

W 2017 r. zgodnie z zapisami zawartymi w przepisach wewnętrznych dotyczących ryzyka płynności spółka zależna Alior Leasing stała się spółką istotną z punktu widzenia zarządzania ryzykiem płynności Grupy Alior Banku S.A. Wpływ na to miał rozwój działalności spółki, co przełożyło się na istotny wzrost sumy bilansowej. Ryzyko płynności w spółce jest monitorowane, kontrolowane i raportowane. Alior Leasing w uzgodnieniu z Alior Bankiem wprowadził wewnętrzne zasady zarządzania ryzykiem płynności, w tym określając apetyt na ryzyko płynności oraz przygotowuje cykliczne raporty. Sporządzane przez Alior Leasing raporty dotyczące ryzyka płynności w spółce stanowią w szczególności punkt wyjścia do podejmowania decyzji w zakresie zarządzania płynnością spółki oraz służą do konsolidacji ryzyka płynności na poziomie Grupy.

W 2017 roku Alior Bank S.A. posiadał Oddział zagraniczny w Bukareszcie. Oddział ten prowadzi działalność depozytowo-kredytową w ramach finansowania pozyskanego od Alior Bank S.A oraz ze środków pozyskanych z lokalnego rynku. Poziom płynności Oddziału jest na bieżąco monitorowany przez dedykowane jednostki organizacyjne w ramach Oddziału oraz Centrali Banku.

W 2017 roku w Alior Banku systemy zarządzania ryzykiem płynności były odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku. Ryzyko płynności pozostawało na poziomie zgodnym z apetytem na ryzyko określonym w Polityce Zarządzania Aktywami i Pasywami na lata 2017-2019. Sytuacja była ściśle monitorowana i utrzymywana na bezpiecznym poziomie poprzez dostosowywanie bazy depozytowej oraz uruchamianie dodatkowych źródeł finansowania w zależności od rozwoju akcji kredytowej i pozostałych potrzeb płynnościowych.

8. Ryzyko operacyjne

Zasady i struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku opierają się na:

- przepisach ustawy Prawo Bankowe,
- postanowieniach uchwał oraz rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego,
- Pakiecie CRD IV/ CRR,
- rekomendacjach Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego,
- Polityce Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym- zatwierdzonej przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą Banku.

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem operacyjnym Alior Bank S.A. stosuje definicję ryzyka operacyjnego zaproponowaną przez Bazylejski Komitet ds. Nadzoru Bankowego, zgodnie z którą ryzyko operacyjne to możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne uwzględnia również ryzyko prawne oraz zdarzenia charakteryzujące się niską częstotliwością, lecz wysokimi stratami. Ryzyko to nie obejmuje ryzyka utraty reputacji oraz ryzyka strategicznego.

Bank posiada sformalizowany system zarządzania ryzykiem operacyjnym, w ramach którego przeciwdziała wystąpieniu zdarzeń operacyjnych oraz ogranicza straty w przypadku materializacji ryzyka. Bank definiuje apetyt na ryzyko operacyjne jako maksymalny poziom ryzyka, które jest gotowy podjąć i zaakceptować jako ekspozycję na ryzyko operacyjne wynikające z prowadzonej działalności. W ramach systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank określa szczegółowe limity ograniczające wielkość ekspozycji na poszczególne kategorie zdarzeń oraz poszczególne obszary Banku. Dodatkowo Bank ustala poziomy Early Warning Signal (EWS) traktowane jako sygnał wczesnego ostrzegania.

Nadrzędnym celem prowadzonej w Banku polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapewnienie odpowiednio wczesnej identyfikacji ryzyka w nowych i modyfikowanych produktach, projektach i procesach oraz podejmowanie adekwatnych działań w celu mitygacji tych ryzyk.

Bank posiada długoterminową strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym, której celem jest m. in. zapewnienie adekwatnego poziomu ekspozycji na ryzyko operacyjne oraz poziomu jego materializacji. W Polityce Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym Bank określił działania zmierzające do stabilnego oraz ostrożnego zarządzania ryzykiem operacyjnym w stosunku do działalności, celów i rozwoju Banku. System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku oparty jest na trzech filarach:

- ładzie korporacyjnym,
- procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- działaniach operacyjnych.

Etapy procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmują:

- identyfikację ryzyka,
- pomiar i ocenę ryzyka,
- działania zarządcze,
- kontrolę ryzyka,
- monitoring ryzyka,
- raportowanie.

Za prawidłowy przebieg procesu zarządzania i kontroli ryzyka operacyjnego odpowiedzialny jest Zarząd Banku, który aktywnie uczestniczy w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym w Banku. Nadzór nad realizacją przyjętej strategii w zakresie ryzyka operacyjnego sprawuje Rada Nadzorcza oraz dedykowany Komitet Zarządzania Ryzykiem przy Radzie Nadzorczej.

W strukturze organizacyjnej Banku funkcjonuje Komitet Ryzyka Operacyjnego (KRO), który wspiera Zarząd Banku w efektywnym zarządzaniu ryzykiem operacyjnym. Komitet na bieżąco monitoruje poziom ekspozycji na ryzyko operacyjne i ocenia aktualną sytuację w zakresie ryzyka operacyjnego w skali całego Banku.

Dział Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym jest dedykowaną jednostką która przede wszystkim wspiera Zarząd i KRO w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym – koordynuje i wspomaga proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w komórkach organizacyjnych Banku oraz nadzoruje funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w skali całego Banku. Dział Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym sprawuje

nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym w podmiotach zależnych Grupy Kapitałowej Alior Bank S.A..

Obowiązek monitorowania i ograniczania ryzyka operacyjnego w codziennej pracy dotyczy wszystkich pracowników i jednostek organizacyjnych Banku. Pracownicy Banku na bieżąco kontrolują poziom ryzyka operacyjnego w obsługiwanych procesach i aktywnie minimalizują ryzyko, podejmując działania mające na celu uniknięcie lub ograniczenie strat operacyjnych.

Bank prowadzi ewidencję zdarzeń i strat operacyjnych, która umożliwia efektywne analizowanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego. Proces ewidencji prowadzony jest z wykorzystaniem systemu informatycznego OpRisk, wspomagającego zarządzanie ryzykiem operacyjnym, który umożliwia rejestrację, analizę, monitoring zdarzeń oraz ekspozycji na ryzyko.

Bank prowadzi ewidencję zdarzeń i strat operacyjnych, która umożliwia efektywne analizowanie i monitorowanie ryzyka operacyjnego, zgodnie z wewnętrzną instrukcją określającą zasady rejestracji. Proces ewidencji prowadzony jest z wykorzystaniem systemu OpRisk, wspomagającego zarządzanie ryzykiem operacyjnym, który umożliwia rejestrację, analizę i monitoring danych.

W listopadzie 2016 miała miejsce prawna fuzja Alior Bank S.A. z wydzieloną częścią Banku BPH SA, obejmującą jego podstawową działalność bez portfela kredytów hipotecznych i Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych.

Proces ujednoczenia zasad i praktyk dotyczących procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym (obejmujący m.in. migrację danych o stratach operacyjnych pochodzących z wydzielonej i przejętej części Banku BPH SA do systemu OpRisk, wdrożenie jednolitego procesu rejestracji zdarzeń i strat operacyjnych dla połączonych Banków) trwał kilka miesięcy i zakończył się przed fuzją operacyjną, która miała miejsce w marcu 2017 roku.

Apetyt i limity na ryzyko operacyjne na 2017 rok zostały wyznaczone z uwzględnieniem profilu ryzyka operacyjnego Banku po połączeniu.

Suma strat operacyjnych (brutto) połączonych Banków w okresie od stycznia do grudnia 2017 r. wyniosła 7 909 tys. zł. Wartość ta obejmuje straty zidentyfikowane w Alior Banku i w przejętej części Banku BPH SA, które zmaterializowały się w okresie od stycznia do grudnia 2017 roku.

Wartość strat operacyjnych zmalała w 2017 roku o 23 285 tys. PLN w porównaniu do 2016 r., kiedy to wynosiła 31 194 tys. W 2017 r. wartość odzysków i przychodów operacyjnych z tytułu ryzyka operacyjnego wyniosła 1 194 tys. zł, w porównaniu do 13 923 tys. zł w 2016 r. Kwota strat operacyjnych mieściła się z przyjętych na 2017 rok apetycie oraz limitach na ryzyko operacyjne. Największy udział w stratach stanowiły oszustwa zewnętrzne. W związku z poniesieniem przez Bank strat i stałym dążeniem do redukcji ryzyka operacyjnego w tym obszarze Bank podjął działania ograniczające ryzyko wystąpienia podobnych zdarzeń w przyszłości m. in. wdrożył dodatkowe mechanizmy kontrolne, dokonał zmian w procesach i systemach, opracował dla pracowników Banku dodatkowe szkolenia.

Straty operacyjne w 2017 roku – według kategorii:

Kategoria straty	Kwota straty brutto w tys. zł
	2017
01. Oszustwa wewnętrzne	457
02. Oszustwa zewnętrzne	3 718
03. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	88
04. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1 386
05. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	239
06. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	665
07. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	1 356
Suma końcowa	7 909

W celu bieżącego monitorowania poziomu i profilu ryzyka operacyjnego Bank stosuje kluczowe wskaźniki ryzyka (Key Risk Indicators - KRI), które pozwalają na monitorowanie zmian czynników ryzyka operacyjnego, trendu zmian ekspozycji na ryzyko oraz zapewniają wczesne wykrywanie wzrostu poziomu zagrożenia operacyjnego we wszystkich obszarach działalności Banku. Monitoring odbywa się w cyklach miesięcznych, a wartości KRI są analizowane i omawiane na spotkaniach Komitetu Ryzyka Operacyjnego, a także informacja dotycząca przekroczonych wskaźników KRI w danym kwartale jest przekazywana Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Alior Banku SA jest realizowany systemowo z zachowaniem odpowiedzialności przypisanej na różnych szczeblach zarządzania tym ryzykiem. Identyfikowane zdarzenia operacyjne są analizowane w celu wdrożenia działań naprawczych ograniczających tego typu ryzyko w przyszłości.

Poziom strat z tytułu ryzyka operacyjnego jest na bieżąco monitorowany i prezentowany w miesięcznych raportach zarządczych Komitetowi Ryzyka Organizacyjnego oraz kwartalnie Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej.

Istotnym elementem zarządzania ryzykiem operacyjnym w Alior Banku jest zarządzanie ciągłością działania (BCM). W ramach BCM Bank realizuje system i strategię BCM zgodnie z zatwierdzoną przez Zarząd Banku Polityką Zarządzania Ciągłością Działania. W ramach systemu BCM Bank cyklicznie:

- analizuje procesy biznesowe / działalność operacyjną,
- wykonuje przegląd i aktualizację strategii działania w sytuacjach awaryjnych i kryzysowych,
- opracowuje i wdraża rozwiązania awaryjne oraz Plany Zachowania Ciągłości Działania (BCP),
- wykonuje testy, aktualizację oraz samoocenę systemu BCM,
- buduje świadomość w organizacji w zakresie BCM.

Realizacja uzgodnionego systemu oraz strategii BCM ma na celu zapewnienie realizacji krytycznych procesów biznesowych w przypadku wystąpienia nieplanowanego zakłócenia.

Bank posiada cyklicznie testowane rozwiązania awaryjne dla realizacji krytycznych procesów (w tym lokalizacje zastępcze oraz rozwiązania typu disaster recovery).

Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego w oparciu o metodę standardową i zgodnie z Tytułem III Części Trzeciej CRR. Bank prowadzi działalność w ramach następujących linii biznesowych: bankowość detaliczna, bankowość komercyjna, detaliczna działalność maklerska, finansowanie przedsiębiorstw, handel i sprzedaż, płatności i rozliczenia, zarządzanie aktywami, usługi pośrednictwa.

W dniu 22 grudnia 2017 roku Bank otrzymał od Komisji Nadzoru Finansowego zezwolenie na stosowanie metody zaawansowanego pomiaru ryzyka operacyjnego AMA do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego od 2018. Decyzja KNF jest efektem wielomiesięcznych prac projektowych zmierzających do udoskonalenia procesów zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku. Zgoda na stosowanie metody AMA dotyczy dotychczasowej części Alior Bank SA (sprzed fuzji). Dla wydzielonej i przejętej części Banku BPH SA wymóg kalkulowany jest dotychczas stosowaną metodą (metoda standardowa).

9. Fundusze własne

Strukturę funduszy własnych wg stanu na 31.12.2017 Grupy prezentuje poniższe zestawienie (na potrzeby wyliczenia współczynnika wypłacalności za 2017r.

Składniki funduszy własnych wg stanu na 31.12.2017r.

Składniki funduszy własnych		W tys. zł
1.	FUNDUSZE WŁASNE	7 651 276
1.1	KAPITAŁ TIER I	6 088 277
1.1.1	KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I	6 088 277
1.1.1.1	Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał podstawowy Tier I	5 099 770
1.1.1.1.1	<i>Opłacone instrumenty kapitałowe</i>	<i>1 292 636</i>
1.1.1.1.2	<i>Ażio</i>	<i>3 807 134</i>
1.1.1.2	Zyski zatrzymane	366 348
1.1.1.3	Skumulowane inne całkowite dochody	27 980
1.1.1.4 (a)	Kapitał rezerwowy	184 894
1.1.1.4 (b)	Pozostały kapitał zapasowy	1 010 349
1.1.1.5	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	0
1.1.1.6	Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale podstawowym Tier I podlegających zasadzie praw nabytych	0
1.1.1.7	Udział mniejszości ujęty w kapitale podstawowym Tier I	0
1.1.1.8	Korekty w okresie przejściowym z tytułu dodatkowych udziałów mniejszości	0
1.1.1.9	Korekty w kapitale podstawowym Tier I z tytułu filtrów ostrożnościowych	-21 428

1.1.1.10	(-) Wartość firmy	0
1.1.1.11	(-) Inne wartości niematerialne i prawne	-516 122
1.1.1.12	(-) Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i niewynikające z różnic przejściowych po odliczeniu powiązanych rezerw z tytułu podatku dochodowego	0
1.1.1.13	(-) Niedobór korekt ryzyka kredytowego wobec oczekiwanych strat według metody IRB	0
1.1.1.14	(-) Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami	
1.1.1.15	(-) Krzyżowe powiązania kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I	
1.1.1.16	(-) Nadwyżka odliczenia od pozycji dodatkowych w Tier I ponad kapitał podstawowy Tier I	0
1.1.1.17	(-) Znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym, które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	
1.1.1.18	(-) Pozycje sekurytyzacyjne, które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	0
1.1.1.19	(-) Dostawy z późniejszym terminem rozliczenia, które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	0
1.1.1.20	(-) Pozycje w koszyku, w odniesieniu do których instytucja nie może określić wagi ryzyka przy zastosowaniu metody IRB oraz które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	0
1.1.1.21	(-) Ekspozycje kapitałowe przy zastosowaniu metody modeli wewnętrznych, które alternatywnie mogą podlegać stosowaniu wagi ryzyka 1 250 %	0
1.1.1.22	(-) Instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
1.1.1.23	(-) Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych	0
1.1.1.24	(-) Straty za bieżący rok obrotowy	0
1.1.1.25	(-) Instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
1.1.1.26	(-) Kwota przekraczająca próg 17,65 %	0
1.1.1.27	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	
1.1.1.28	(-) Dodatkowe odliczenia od kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 3 CRR	0
1.1.1.29	Elementy kapitału podstawowego Tier I lub odliczenia od kapitału podstawowego Tier I – inne	-63 514
1.1.2	KAPITAŁ DODATKOWY TIER I	0
1.1.2.1	Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał dodatkowy Tier I	0
1.1.2.2	Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale dodatkowym Tier I podlegających zasadzie praw nabytych	0
1.1.2.3	Instrumenty emitowane przez jednostki zależne ujemne w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.4	Korekty w okresie przejściowym z tytułu dodatkowego ujęcia instrumentów emitowanych przez jednostki zależne w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.5	(-) Krzyżowe powiązania kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.6	(-) Instrumenty w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
1.1.2.7	(-) Instrumenty w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
1.1.2.8	(-) Nadwyżka odliczenia od pozycji w Tier II ponad kapitał Tier II	0

1.1.2.9	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale dodatkowym Tier I	0
1.1.2.10	Nadwyżka odliczenia od pozycji dodatkowych w Tier I ponad kapitał dodatkowy Tier I (odliczenie w kapitale podstawowym Tier I)	0
1.1.2.11	(-) Dodatkowe odliczenia od kapitału dodatkowego Tier I zgodnie z art. 3 CRR	0
1.1.2.12	Elementy kapitału dodatkowego Tier I lub odliczenia od kapitału dodatkowego Tier I – inne	0
1.2	KAPITAŁ TIER II	1 563 000
1.2.1	Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II	1 563 000
1.2.2	Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale Tier II oraz pożyczek podporządkowanych podlegających zasadzie praw nabytych	0
1.2.3	Instrumenty emitowane przez jednostki zależne uznane w kapitale Tier II	0
1.2.4	Korekty w okresie przejściowym z tytułu dodatkowego uznania instrumentów emitowanych przez jednostki zależne w kapitale Tier II	0
1.2.5	Nadwyżka rezerw ponad oczekiwane uznane straty według metody IRB	0
1.2.6	Korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego według metody standardowej	0
1.2.7	(-) Krzyżowe powiązania kapitałowe w kapitale Tier II	0
1.2.8	(-) Instrumenty w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji	0
1.2.9	(-) Instrumenty w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji	0
1.2.10	Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale Tier II	0
1.2.11	Nadwyżka odliczenia od pozycji w Tier II ponad kapitał Tier II (odliczenie w kapitale dodatkowym Tier I)	0
1.2.12	(-) Dodatkowe odliczenia od kapitału Tier II zgodnie z art. 3 CRR	0
1.2.13	Elementy kapitału Tier II lub odliczenia od kapitału Tier II – inne	0
	Współczynnik Tier I	12,10%
	Współczynnik wypłacalności	15,21%

Na potrzeby wyliczenia współczynnika wypłacalności za 2017r. zastosowano konsolidację ostrożnościową – konsolidowane były Alior Bank SA i Alior Leasing Sp. z o.o.

Cechy instrumentów kapitałowych

Główne cechy instrumentów kapitałowych	Seria A	Seria B	Seria C i D	Seria G i H	Seria I i J	Seria E i F
1 Emitent	Alior Bank Spółka Akcyjna	Alior Bank Spółka Akcyjna	Alior Bank Spółka Akcyjna	Alior Bank Spółka Akcyjna	Alior Bank Spółka Akcyjna	Alior Bank Spółka Akcyjna
2 Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)	PLALIOR00045	PLALIOR00045	PLALIOR00045	PLALIOR00045	PLALIOR00045	PLALIOR00045
3 Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	polskie	polskie	polskie	polskie	polskie	polskie
4 Ujmowanie w kapitale regulacyjnym	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR
5 Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po	Kapitał Podstawowy Tier I	Kapitał Podstawowy Tier I	Kapitał Podstawowy Tier I	Kapitał Podstawowy Tier I	Kapitał Podstawowy Tier I	Kapitał Podstawowy Tier I

okresie przejściowym

6	Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowanym	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany	poziom jednostkowy/ poziom skonsolidowany
7	Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe
8	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w min, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	500 000 000	12 500 000	123 329 650 (C) 4 107 040 (D) 27 760 (D)	63 582 960 (G) 23 554 980 (H)	565 502 490 (I) 510 (J)	27 850 (E) 3 000 (F)
9	Wartość nominalna instrumentu	10	10	10	10	10	10
9a	Cena emisyjna	30	80	cenę emisyjną dla poszczególnych transzy serii C w raporcie bieżącym 3/2012 z 04.12.2012 62 (D)	73	39	65 (E) 66 (F)
9b	Cena wykupu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
10	Klasyfikacja księgowa	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny	Kapitał własny
11	Pierwotna data emisji	21.04.2008	10.05. 2012	23.07. 2012 (C) 19.10.2012 (D) 12.09.2017 (D)	28.11.2013 (G) 25.02.2015 (H)	25.05.2016 (I) 08.11.2016 (J)	12.09.2017 (E) 12.09.2017 (F)
12	Wieczyste czy terminowe	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty	Wieczysty
13	Pierwotny termin zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności	Brak terminu zapadalności
14	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
15	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
16	Kolejne terminy wykupu, jeżeli dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
17	Kupony / dywidendy Stała lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
18	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
19	Istnienie zapisanych praw do niewypłacenia dywidendy	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
20a	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe
20b	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe	W pełni uznaniowe
21	Istnienie opcji z oprocentowaniem	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie

	rosnącym lub innej zachęty do wykupu						
22	Nieskumulowane czy skumulowane	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
23	Zamienne czy niezamienne	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny	Niezamienny
24	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zamianę	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
25	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
26	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
27	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
28	Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
29	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
30	Odpisy obniżające wartość	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
31	W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
32	W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
33	W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
34	W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
35	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj Instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego Instrumentu)	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
36	Niezgodne cechy przejściowe	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
37	Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Fundusze własne w okresie przejściowym stan na 31.12.2017

tys. zł

Fundusze własne w okresie przejściowym		(A) Kwota w dniu ujawnienia	(B) Odniesienie do Artykułu Rozporządzenia (UE) NR 575/2013	(C) Kwoty ujęte przed przyjęciem Rozporządzenia (UE) NR 575/2013 lub kwota rezydualna określona w Rozporządzeniu (UE) NR 575/2013
Kapitał podstawowy Tier 1: instrumenty i kapitały rezerwowe				
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane ažio emisyjne	5 099 770	art. 26 ust. 1, art. 27, 28 i 29, wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	5 099 770
	Seria A	1 500 000	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	1 500 000
	Seria B	99 924	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	99 924
	Seria C	685 310	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	685 310
	Seria D	25 508	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	25 508
	Seria G	457 995	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	457 995
	Seria H	172 460	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	172 460
	Seria I i J	2 158 373	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	2 158 373
	Seria E	180	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	180
	Seria F	20	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	20
2	Zyski zatrzymane	-63 514	art. 26 ust. 1 lit. c)	-63 514
3	Skumulowane inne całkowite dochody (I pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków I strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	1 223 223	art. 26 ust. 1	1 223 223
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	0	art. 26 ust. 1 lit. f)	0
4	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3, I powiązane ažio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0	art. 486 ust. 2	0
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.	0	art. 483 ust. 2	0
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)	0	art. 84, 479, 480	0

5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend	366 348	art. 26 ust. 2	366 348
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	6 625 827		6 625 827
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne				
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-12 960	art. 34, 105	-12 960
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-516 122	art. 36 ust. 1 lit. b), art. 37 i art. 472 ust. 4	-516 122
9	Zbiór pusty w UE	0		0
10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 472 ust. 5	0
11	Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	0	art. 33 lit. a)	0
12	Kwoty ujemne będące wynikiem obliczeń kwot oczekiwanej straty	0	art. 36 ust. 1 lit. d), art. 40, 159, art. 472 ust. 6	0
13	Każdy wzrost kapitału własnego z tytułu aktywów sekurytyzowanych (kwota ujemna)	0	art. 32 ust. 1	0
14	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań, wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej instytucji	0	art. 33 lit. b)	0
15	Aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. e), art. 41, art. 472 ust. 7	0
16	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. f), art. 42, art. 472 ust. 8	0

17	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. g), art. 44, art. 472 ust. 9	0
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. h), art. 43, 45, 46, art. 49 ust. 2 i 3, art. 79, art. 472 ust. 10	0
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. i), art. 43, 45, 47, art. 48 ust. 1 lit. b), art. 49 ust. 1-3, art. 79, 470, art. 472 ust. 11	0
20	Zbiór pusty w UE	0		0
20a	Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1 250 %, jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia	0	art. 36 ust. 1 lit. k)	0
20b	w tym: znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (i), art. 89-91	0
20c	w tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (ii) art. 243 ust. 1 lit. b) art. 244 ust. 1 lit. b) art. 258	0
20d	w tym: dostawy instrumentów z późniejszym terminem rozliczenia (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. k) ppkt (iii), art. 379 ust. 3	0
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5	0
22	Kwota przekraczająca próg 15 % (kwota ujemna)	0	art. 48 ust. 1	0

23	w tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej Inwestycji w te podmioty	0	art. 36 ust. 1 lit. i), art. 48 ust. 1 lit. b), art. 470, art. 472 ust. 11	0
24	Zbiór pusty w UE	0		0
25	w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, art. 48 ust. 1 lit. a), art. 470, art. 472 ust. 5	0
25a	Straty za bieżący rok obrachunkowy (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. a), art. 472 ust. 3)	0
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier i (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. I)	0
26	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR.	0		0
26a	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468;	-8 468		0
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanej straty 1	-42 228	art. 467	0
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanej straty 2		art. 467	0
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanego zysku 1	33 870	art. 468	0
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanego zysku 2		art. 468	0
26b	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału podstawowego Tier i w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR	0	art. 481	0
	w tym: ...	0	art. 481	0
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I, które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0	art. 36 ust. 1 lit. j)	0
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier 1	-537 550		-529 082
29	Kapitał podstawowy Tier 1	6 088 277		6 096 745
Kapitał dodatkowy Tier 1: instrumenty				
30	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	0	art. 51, 52	0
31	w tym: zaklasyfikowane jako kapitał własny zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0		0

32	w tym: zaklasyfikowane jako zobowiązania zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0		0
33	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 4, i powiązane aż do emisji przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier 1	0	art. 486 ust. 3	0
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.	0	art. 483 ust. 3	0
34	Kwalifikujący się kapitał Tier I uwzględniony w skonsolidowanym kapitale dodatkowym Tier I (w tym udziały mniejszości nieuwzględnione w wierszu 5) wyemitowany przez jednostki zależne i będący w posiadaniu stron trzecich	0	art. 85, 86, 480	0
35	w tym: przeznaczone do wycofania instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	0	art. 486 ust. 3	0
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0		0
Kapitał dodatkowy Tier 1: korekty regulacyjne				
37	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I (kwota ujemna)	0	art. 52 ust. 1 lit. b), art. 56 lit. a), art. 57, art. 475 ust. 2	0
38	Udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0	art. 56 lit. b), art. 58 i art. 475 ust. 3	0
39	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 56 lit. c), art. 59, 60, 79, art. 475 ust. 4	0

40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 56 lit. d), art. 59, 79, art. 475 ust. 4	0
41	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału dodatkowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	0		0
41a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0	art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit. a), art. 472 ust. 11 lit. a)	0
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.	0		0
41b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier II w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.	0	art. 477, art. 477 ust. 3, art. 477 ust. 4 lit. a)	0
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.	0		0
41c	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału dodatkowego Tier I w odniesieniu do dodatkowych filtrów I odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR	0	art. 467, 468, 481	0
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych strat	0	art. 467	0
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków	0	art. 468	0
	w tym: ...	0	art. 481	0

42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II, które przekraczają wartość kapitału Tier II Instytucji (kwota ujemna)	0	art. 56 lit. e)	0
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier 1	0		0
44	Kapitał dodatkowy Tier 1	0		0
45	Kapitał Tier 1 (kapitał Tier 1 = kapitał podstawowy Tier 1 + kapitał dodatkowy Tier 1)	6 088 277		6 096 745
Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy				
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane ażio emisyjne	1 563 000	art. 62, 63	1 563 000
47	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5, i powiązane ażio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0	art. 486 ust. 4	0
	Zastrzyki kapitałowe ze strony sektora publicznego, podlegające zasadzie praw nabytych do dnia 1 stycznia 2018 r.	0	art. 483 ust. 4	0
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I nieuwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich	0	art. 87, 88, 480	0
49	w tym: przeznaczone do wycofania Instrumenty wyemitowane przez jednostki zależne	0	art. 486 ust. 4	0
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	0	art. 62 lit. c) i d)	0
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	1 563 000		1 563 000
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne				
52	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w Instrumentach własnych w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane (kwota ujemna)	0	art. 63 lit. b) ppkt (i), art. 66 lit. a), art. 67, art. 477 ust. 2	0
53	Udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0	art. 66 lit. b), art. 68 i art. 477 ust. 3	0

54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 66 lit. c), art. 69, 70, 79, art. 477 ust. 4	0
54a	w tym: nowe udziały kapitałowe niebędące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego	0		0
54 b	w tym udziały kapitałowe istniejące przed dniem 1 stycznia 2013 r. i będące przedmiotem uzgodnień dotyczących okresu przejściowego	0		0
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0	art. 66 lit. d), art. 69, 79, art. 477 ust. 4	0
56	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału Tier II pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	0		0
56a	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału podstawowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 472 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0	art. 472, art. 472 ust. 3 lit. a), art. 472 ust. 4, art. 472 ust. 6, art. 472 ust. 8 lit. a), art. 472 ust. 9, art. 472 ust. 10 lit. a), art. 472 ust. 11 lit. a)	0
	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. istotne straty netto w bieżącym okresie, wartości niematerialne i prawne, brak rezerw na pokrycie oczekiwanych strat itd.	0		0
56 b	Kwoty rezydualne odliczane od kapitału Tier II w odniesieniu do odliczeń od kapitału dodatkowego Tier I w okresie przejściowym zgodnie z art. 475 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.	0	art. 475, art. 475 ust. 2 lit. a), art. 475 ust. 3, art. 475 ust. 4 lit. a)	0

	W tym pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w dodatkowych instrumentach w kapitale Tier I, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach dokonywanych w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.	0		0
56c	Kwota, którą należy odjąć od lub dodać do kwoty kapitału Tier II w odniesieniu do dodatkowych filtrów i odliczeń wymaganych przed przyjęciem CRR	0	art. 467, 468, 481	0
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych strat	0	art. 467	0
	w tym: ...możliwe filtry dla niezrealizowanych zysków	0	art. 468	0
	w tym: ...	0	art. 481	0
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0		0
58	Kapitał Tier II	1 563 000		1 563 000
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	7 651 276		7 659 745
59a	Aktywa ważone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	0		0
	w tym: pozycje nieodliczone od kapitału podstawowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale podstawowym Tier I itd.)	0	art. 472, art. 472 ust. 5, art. 472 ust. 8 lit. b), art. 472 ust. 10 lit. b), art. 472 ust. 11 lit. b)	0
	w tym: pozycje nieodliczone od kapitału dodatkowego Tier I (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. krzyżowe powiązania kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II, bezpośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)	0	art. 475, art. 475 ust. 2 lit. b), art. 475 ust. 2 lit. c), art. 475 ust. 4 lit. b)	0

w tym: pozycje nieodliczone od kapitału Tier II (kwoty rezydualne określone w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013) (pozycje, które należy wyszczególnić, np. pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach własnych w kapitale Tier II, pośrednie udziały kapitałowe w nieistotnych inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego, pośrednie udziały kapitałowe w Istotnych Inwestycjach w kapitał innych podmiotów sektora finansowego itd.)

0

art. 477, art. 477 ust. 2 lit. b), art. 477 ust. 2 lit. c), art. 477 ust. 4 lit. b)

0

60	Aktywa ważone ryzykiem razem	50 300 882		50 300 882
Współczynniki i bufor kapitałowe				
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	12,10%	art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465	12,12%
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	12,10%	art. 92 ust. 2 lit. b), art. 465	12,12%
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,21%	art. 92 ust. 2 lit. c)	15,23%
64	Wymóg bufora dla poszczególnych Instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor Instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor Innych Instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	628 761	dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128, 129, 130	628 761
65	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	628 761		628 761
66	w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0		0
67	w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0		0
67a	w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0	dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 131	0
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	0	dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, art. 128	0
69	[nieistotne w przepisach unijnych]	0		0

70	[nieistotne w przepisach unijnych]	0		0
71	[nieistotne w przepisach unijnych]	0		0

Współczynniki i bufony kapitałowe

72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)	0	art. 36 ust. 1 lit. h), art. 45, 46, art. 472 ust. 10 art. 56 lit. c), art. 59, 60, art. 475 ust. 4 art. 66 lit. c), art. 69, 70, art. 477 ust. 4	0
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)	67 505	art. 36 ust. 1 lit. i), art. 45, 48, 470, art. 472 ust. 11	67 505
74	Zbiór pusty w UE	0		0
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	568 991	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, 48, 470, art. 472 ust. 5	568 991

Pułapy stosowane do uwzględniania rezerw w kapitale Tier II

76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	0	art. 62	0
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	0	art. 62	0
78	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą wewnętrznych ratingów (przed zastosowaniem pułapu)	0	art. 62	0
79	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów	0	art. 62	0

Instrumenty kapitałowe będące przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania (mających zastosowanie wyłącznie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 1 stycznia 2022 r.)

80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5	0
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	art. 484 ust. 3, art. 486 ust. 2 i 5	0
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3 i 5	0
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	art. 484 ust. 4, art. 486 ust. 3 i 5	0
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0	art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4 i 5	0
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0	art. 484 ust. 5, art. 486 ust. 4 i 5	0

Uzgodnienie funduszy własnych do wielkości w sprawozdaniu finansowym

Pozycja	Nota/rozdział w sprawozdaniu finansowym	kwota	Pozycja w tabeli: Składniki funduszy własnych
Kapitał akcyjny	28.1 Kapitał własny	1 292 636	1.1.1.1.1
Kapitał zapasowy	28.1 Kapitał własny	4 817 483	1.1.1.1.2, 1.1.1.2
Pozostałe kapitały rezerwowe	28.1 Kapitał własny	184 894	1.1.1.4 (a)
Niezrealizowane zyski i straty	28.1 Kapitał własny	27 980	1.1.1.3, 1.1.1.9, 1.1.1.29
Zysk/strata roku bieżącego	28.1 Kapitał własny	506 077	1.1.1.2
Udziały niekontrolujące	28.1 Kapitał własny	0	1.1.1.7
Zobowiązania zaliczane do funduszy własnych - Pożyczka podporządkowana	27. Zobowiązania podporządkowane	41 709	1.2.1
Zobowiązania zaliczane do funduszy własnych - Obligacje	27. Zobowiązania podporządkowane	1 706 909	1.2.1
Razem kapitały własne i zobowiązania podporządkowane zaliczane do funduszy własnych w sprawozdaniu finansowym		8 577 688	
Część wyniku która nie może być zaliczona do funduszy własnych		-139 730	1.1.1.2, 1.1.1.24
Wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej		-516 122	1.1.1.11
Dodatkowe korekty wartości		-12 960	1.1.1.9
Kapitał z aktualizacji wyceny - aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (korekta 80% niezrealizowanych zysków, 100% niezrealizowanych strat)		-8 468	1.1.1.29
Udziały niekontrolujące - korekta		0	1.1.1.7
Strata z lat ubiegłych		-63 514	1.2.1
Pożyczka podporządkowana - amortyzacja		-26 884	1.2.1
Obligacje podporządkowana - amortyzacja		-158 734	1.2.1
FUNDUSZE WŁASNE		7 651 276	1

10. Dźwignia finansowa

Wskaźnik dźwigni jest kalkulowany w odniesieniu do kapitału Tier I przy zastosowaniu pełnej jak i przejściowej definicji.

Poniżej podział i miary ekspozycji całkowitej oraz wartość wskaźnika dźwigni.

Ekspozycje i wskaźnik dźwigni	31.12.2017
Instrumenty pochodne: wartość rynkowa	283 481
Instrumenty pochodne: metoda wyceny narzutu według wartości rynkowej	756 482
Niewykorzystane zobowiązania kredytowe, które można w każdym momencie bezwarunkowo anulować bez wypowiedzenia	696 139
Pozycje pozabilansowe o średnim/niskim ryzyku związane z finansowaniem handlu	192 011
Pozycje pozabilansowe o średnim ryzyku związane z finansowaniem handlu i pozycje pozabilansowe związane z oficjalnie wspieranym finansowaniem eksportu	2 321 615
Inne pozycje pozabilansowe	176 900
Inne aktywa	70 865 871
Wskaźnik dźwigni - przy zastosowaniu w pełni wprowadzonej definicji kapitału Tier I	8,10
Wskaźnik dźwigni - przy zastosowaniu definicji przejściowej kapitału Tier I	8,09

Wskaźnik dźwigni kształtuje się na zadowalającym poziomie. Ryzyko dźwigni finansowej zostało zidentyfikowane w Banku jako ryzyko nieistotne, w związku z czym nie funkcjonuje osobny proces zarządzania tym rodzajem ryzyka.

Kształtowanie się wskaźnika dźwigni w 2017 roku przedstawiono poniżej.

Wskaźnik dźwigni	31.03.2017	30.06.2017	30.09.2017	31.12.2017
Wskaźnik dźwigni - przy zastosowaniu w pełni wprowadzonej definicji kapitału Tier I	8,86	8,45	8,31	8,10
Wskaźnik dźwigni - przy zastosowaniu definicji przejściowej kapitału Tier I	8,85	8,44	8,31	8,09

11. Wymogi kapitałowe

Na koniec 2017 r. łączny wymóg kapitałowy obejmował wymogi z tytułu:

- Ryzyka kredytowego
- Ryzyka pozycji
- Ryzyka dużych ekspozycji
- Ryzyka walutowego

- Ryzyka rozliczenia
- Ryzyka cen towarów
- Ryzyka korekty wyceny kredytowej (CVA)
- Ryzyka operacyjnego
- Ryzyka kontrahenta

Przy wyliczaniu wymogów kapitałowych na 31.12.2017 r. Bank stosował przepisy zawarte w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (dalej Rozporządzenie CRR):

- Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego a także z tytułu ryzyka kontrahenta liczony był z zastosowaniem metody standardowej zgodnie z tytułem II części trzeciej Rozporządzenia CRR,
- Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka pozycji liczony był zgodnie rozdziałem 2 tytułu IV części trzeciej Rozporządzenia CRR przy czym wymóg z tytułu ryzyka ogólnego liczony był z zastosowaniem metody terminów zapadalności,
- Wymóg z tytułu dużych ekspozycji liczony był zgodnie z częścią czwartą Rozporządzenia CRR,
- Wymóg z tytułu ryzyka walutowego liczony był zgodnie rozdziałem 3 tytułu IV części trzeciej Rozporządzenia CRR,
- Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozliczenia liczony był zgodnie z tytułem V części trzeciej Rozporządzenia CRR,
- Wymóg kapitałowy z tytułu cen towarów liczony był zgodnie z rozdziałem 4 tytułu IV części trzeciej Rozporządzenia CRR,
- Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej liczony był z zastosowaniem metody standardowej zgodnie z tytułem VI części trzeciej Rozporządzenia CRR,
- Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego liczony był z zastosowaniem metody standardowej zgodnie z tytułem III części trzeciej Rozporządzenia CRR.

Jako, że całkowita pozycja walutowa na koniec 2017 r. nie przewyższała 2% funduszy własnych Banku wymóg z tytułu ryzyka walutowego wynosił 0. Wartość zerową osiągnął także wymóg z tytułu dużych ekspozycji oraz ryzyka rozliczenia i dostawy.

Wymogi kapitałowe wg rodzajów ryzyka:

tys. zł

Wymogi kapitałowe wg rodzajów ryzyka	Stan 31.12.2017
ryzyko kredytowe	3 522 484
<i>w tym kredytowe kontrahenta</i>	46 750
ryzyko korekty wyceny kredytowej (CVA)	13 033
ryzyko dużych ekspozycji	0
ryzyko pozycji	46 690
ryzyko walutowe	0
ryzyko rozliczenia	0
ryzyko cen towarów	4 748

ryzyko operacyjne	437 115
Razem	4 024 071

Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego wg klas ekspozycji:		tys. zł
Klasa ekspozycji	Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	
Rządy i banki centralne	106 728	
Samorządy regionalne lub władze lokalne	59	
Podmioty sektora publicznego	1 222	
Instytucje	70 216	
Przedsiębiorcy	849 440	
Detaliczne	1 390 400	
Zabezpieczone na nieruchomościach	664 202	
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	343 069	
Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	
Ekspozycje kapitałowe	18 338	
Inne pozycje	78 811	
RAZEM	3 522 484	

Bufor antycykliczny

Wraz z wejściem w życie obowiązku utrzymywania bufora antycyklicznego, Bank zacznie przedstawiać szczegółowe informacje dotyczące kwoty utrzymywanego bufora oraz ekspozycji kredytowych banku mających znaczenie dla obliczania jej bufora antycyklicznego.

Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego

Bank zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) Nr 183/2014 z dnia 20 grudnia 2013 r. uzupełniającym Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących określenia sposobu obliczania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego, w ramach wyliczania wymogów kapitałowych uwzględnia korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego po uzyskaniu zezwolenia od Komisji Nadzoru Finansowego na zaliczenie wyniku danego okresu do funduszy własnych Banku. W szczególności na 31.12.2017 r. Bank w ramach korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego uwzględniał korekty z ostatniej daty, na którą zaliczał wynik do funduszy własnych, tj. z 30.09.2017 r.

12. Kapitał wewnętrzny

W Alior Banku S.A. funkcjonuje proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP) zgodny z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w

sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach (Dz. U. z 24.03.2017 poz. 637).

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie, aby wszystkie ryzyka, na które narażony jest Bank, były analizowane pod kątem istotności oraz aby Bank posiadał odpowiednią ilość kapitału dla pokrycia ryzyka uznanego za istotne.

Proces ten obejmuje następujące fazy:

- identyfikacja ryzyk istotnych;
- kwantyfikacja poszczególnych ryzyk oraz całkowitego kapitału wewnętrznego;
- testowanie warunków skrajnych;
- raportowanie i monitorowanie celów kapitałowych, w tym limitów alokacji kapitału dostępnego;
- zarządzanie kapitałem i planowanie kapitałowe;
- przegląd procesu.

Każda faza podlega regularnej weryfikacji, w celu dostosowania jej do aktualnej sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej Banku.

12.1 Analiza ryzyka oraz wybór istotnych rodzajów ryzyka

Bank dokonuje regularnego przeglądu wszystkich możliwych rodzajów ryzyka, które mogą zagrozić realizacji celów Banku oraz klasyfikuje je jako istotne lub nieistotne w działalności Banku. Przegląd ten przeprowadzany jest raz na rok lub częściej, jeżeli wystąpią przesłanki zmiany profilu ryzyka Banku lub jego otoczenia.

Na 31.12.2017 r. Bank uznawał następujące rodzaje ryzyka za istotne:

- ryzyko kredytowe - niewypłacalności (w tym ryzyko kredytowe kontrahenta);
- ryzyko kredytowe – koncentracji w branży;
- ryzyko kredytowe – koncentracji wobec klienta, grupy klientów powiązanych, a także wobec grup kapitałowych;
- ryzyko kredytowe – koncentracji w walucie;
- ryzyko operacyjne;
- ryzyko płynności;
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej;
- ryzyko rozliczenia/dostawy z późniejszym terminem rozliczenia
- ryzyko modeli
- ryzyko biznesowe
- ryzyko utraty reputacji
- ryzyko kapitałowe
- ryzyko braku zgodności.

Dla każdego istotnego rodzaju ryzyka Bank ustala metodę szacowania wysokości kapitału niezbędnego na jego pokrycie.

Dla rodzajów ryzyk uznanych za istotne w Banku na 31.12.2017 r. funkcjonowały następujące metody szacowania wielkości kapitału wewnętrznego:

- ryzyko kredytowe (w tym ryzyko kredytowe kontrahenta) – połączenie statystycznej metody oszacowania straty nieoczekiwanej na portfelu kredytowym oraz regulacyjnej metody standardowej
- ryzyko kredytowe koncentracji branżowej – metoda statystyczna oszacowania straty nieoczekiwanej przy założeniu niekorzystnego scenariusza poziomu zdarzeń niewypłacalności z uwzględnieniem charakterystyki branży
- ryzyko kredytowe koncentracji wobec klienta – statystyczna metoda oszacowania straty nieoczekiwanej przy uwzględnieniu agregacji ekspozycji wobec pojedynczego Klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie
- ryzyko kredytowe koncentracji w walucie – statystyczna metoda oszacowania straty nieoczekiwanej przy uwzględnieniu deprecjacji PLN wobec głównych walut, która wpływa na wzrost ekspozycji walutowych
- ryzyko operacyjne – zaawansowana metoda pomiaru ryzyka operacyjnego (model AMA)
- ryzyko płynności – model wewnętrzny oparty na scenariuszach kryzysowych
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej – model wewnętrzny oparty na metodzie VaR
- ryzyko rynkowe w księdze handlowej – model wewnętrzny oparty na metodzie VaR
- ryzyko modeli – metoda ekspercka uzależniona od wyników testów warunków skrajnych
- ryzyko biznesowe – metoda ekspercka uzależniona od wyników testów warunków skrajnych
- ryzyko utraty reputacji – statystyczna metoda oszacowania straty nieoczekiwanej powstałej na skutek materializacji ryzyka

Oszacowane kwoty są agregowane, aby ustalić kwotę kapitału wymaganego na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka ponoszonego przez Grupę. Grupa stosuje konserwatywne podejście przez brak uwzględniania efektu korelacji pomiędzy różnymi rodzajami ryzyka.

12.2 Monitorowanie procesu

Wielkość kapitału wewnętrznego, oszacowanego dla poszczególnych istotnych rodzajów ryzyka, jest regularnie monitorowana w odniesieniu do wielkości kapitału dostępnego. Wyniki monitoringu są regularnie raportowane organom kierującym Bankiem.

Proces ICAAP i jego dokumentacja podlegają przeglądowi. W czasie przeglądu sprawdza się, czy ICAAP odpowiada charakterowi i wielkości działalności Banku, czy istnieje wyraźne powiązanie pomiędzy poziomem wymaganego kapitału, a strategią działalności oraz apetytem na ryzyko. Przegląd ten odbywa się raz w roku lub w momencie wystąpienia znaczących zmian w środowisku wewnętrznym lub zewnętrznym Banku.

13. Polityka wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze

W Banku obowiązuje Polityka Wynagrodzeń, obejmująca swoimi postanowieniami wszystkich pracowników. Polityka Wynagrodzeń Alior Bank SA została zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Banku nr 72/2017. W zakresie dotyczącym osób zajmujących stanowiska kierownicze, mających wpływ na profil ryzyka zasady Polityki ustalono m. in. w oparciu o postanowienia:

- rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (Tekst mający znaczenie dla EOG);
- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

Zakwalifikowanie danej osoby do grona Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka opiera się na ustaleniu istnienia istotnego wpływu danej osoby na profil ryzyka Banku w rozumieniu Rozporządzenia Delegowanego.

Wynagrodzenie Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka składa się z wynagrodzenia stałego i wynagrodzenia zmiennego. Bank nie przyznaje osobom na stanowiskach kierowniczych nieokreślonych z góry świadczeń emerytalnych. Osoby mające wpływ na Profil Ryzyka zobowiązują się do niekorzystania z indywidualnych strategii hedgingowych lub ubezpieczeń dotyczących wynagrodzenia i odpowiedzialności w celu podważania skutków uwzględniania ryzyka w mającym do nich zastosowanie systemie wynagradzania.

Za wyjątkiem Osób Sprawujących Funkcje Kontrolne, podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia zmiennego jest ocena wyników Osoby Mającej Wpływ na Profil Ryzyka i danej jednostki organizacyjnej oraz wyników Banku w obszarze odpowiedzialności tej osoby, z uwzględnieniem wyników całego Banku.

Co najmniej 50% wynagrodzenia zmiennego przyznawanego danej Osobie Mającej Wpływ na Profil Ryzyka ma stanowić zachętę do szczególnej dbałości o długoterminowe dobro Banku i składa się w związku z tym z instrumentów finansowych powiązanych z akcjami Banku. Pozostała część wynagrodzenia zmiennego wypłacana jest w formie pieniężnej jako pieniężne wynagrodzenie zmienne.

Co najmniej 40% wynagrodzenia zmiennego Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka za dany Okres Oceny, a w przypadku gdy wynagrodzenie zmienne tych Osób za dany Okres Oceny opiewa na szczególnie wysoką kwotę, co najmniej 60% wynagrodzenia zmiennego - jest odroczonym wynagrodzeniem.

13.1 Program opcji menedżerskich

Na podstawie uchwały nr 28/2012 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Alior Bank S.A. z dnia 19 października 2012 r. w sprawie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Banku oraz emisji warrantów subskrypcyjnych oraz regulaminu programu

motywacyjnego przyjętego uchwałą Rady Nadzorczej Alior Bank S.A. z dnia 27 marca 2013r uruchomiono program motywacyjny na lata 2013-15. Plan objął członków Zarządu oraz grupę kluczowych menedżerów Banku, którzy nie byli członkami Zarządu.

Założenia Programu Opcji Menedżerskich przewidywały emisję trzech transz warrantów subskrypcyjnych (serie A, B i C) oraz odpowiadających im trzech transz nowych akcji Banku (serie D, E i F) o łącznej wartości nominalnej nieprzekraczającej 33 312 500 zł, w tym:

- do 1.110.417 warrantów subskrypcyjnych serii A, uprawniających posiadaczy do objęcia do 1.110.417 akcji serii D Alior Banku w okresie 5 lat, począwszy od dnia pierwszej rocznicy dnia pierwszego notowania Akcji na GPW;
- do 1.110.416 warrantów subskrypcyjnych serii B, uprawniających ich posiadaczy do objęcia do 1.110.416 akcji serii E Alior Banku w okresie 5 lat, począwszy od dnia drugiej rocznicy dnia pierwszego notowania Akcji na GPW;
- do 1.110.417 warrantów subskrypcyjnych serii C, uprawniających ich posiadaczy do objęcia do 1.110.417 akcji serii F Alior Banku w okresie 5 lat, począwszy od dnia trzeciej rocznicy dnia pierwszego notowania Akcji na GPW.

W związku z emisją akcji z prawem poboru Rada Nadzorcza w dniu 27 lipca 2016 r. uchwaliła korektę techniczną Programu Opcji Menedżerskich mającą na celu zapewnienie neutralności ekonomicznej programu dla osób uprawnionych. Korekta polega na wyliczeniu spadku wartości teoretycznej Programu Opcji Menedżerskich i wydaniu osobom objętym tym programem odpowiedniej liczby akcji fantomowych o parametrach zbliżonych do warrantów. Korekta programu rozliczana jest w środkach pieniężnych.

13.2 Systemy Premiowe dla Kadry Zarządzającej

Od 2016 roku Zarząd objęty jest Programem Premiowym dla Zarządu. Celem Programu jest stworzenie dodatkowych bodźców motywujących jego uczestników do efektywnego wykonania powierzonych obowiązków w szczególności kierowania Bankiem oraz podejmowania wysiłków nakierowanych na dalszy trwały rozwój Banku i jego grupy kapitałowej przy jednoczesnym zachowaniu prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem w Banku, stabilizacji kadry zarządzającej Banku oraz realizacji długoterminowych interesów akcjonariuszy poprzez doprowadzenie do trwałego wzrostu giełdowej wyceny akcji Banku przy jednoczesnym utrzymaniu wzrostu wartości aktywów netto Banku i jego spółek.

W związku z planowanymi w 2016 roku zmianami struktury prawno-organizacyjnej Banku polegającymi na przejęciu przez Bank wydzielonej części Banku BPH Spółka Akcyjna z siedzibą w Gdańsku obejmującej działalność podstawową Banku BPH z wyłączeniem działalności związanej z kredytami hipotecznymi w trybie art. 529 § 1 pkt 4 Kodeksu spółek handlowych na zasadach określonych w Umowie kupna akcji, Rada Nadzorcza uchwaliła 29 czerwca 2016r zasady bonusu transakcyjnego dla członków Zarządu Banku, w celu zmotywowania w szczególności sposób członków Zarządu Banku do aktywnego współdziałania w procesie przygotowania i przeprowadzenia Transakcji aby zapewnić terminową i zgodną z założeniami strategicznymi realizację Transakcji. Ze względu na

spełnienie warunków związanych z przeprowadzeniem Transakcji i Fuzji Operacyjnej banków nastąpiło przyznanie Bonusa.

Pozostali członkowie Kadry Zarządzającej, za szczególnym uwzględnieniem Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka objęci są premią roczną. Za wyjątkiem Osób Sprawujących Funkcje Kontrolne, podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia zmiennego jest ocena wyników Osoby Mającej Wpływ na Profil Ryzyka i danej jednostki organizacyjnej oraz wyników Banku w obszarze odpowiedzialności tej osoby, z uwzględnieniem wyników całego Banku.

Ze względu na przeprowadzeniem Transakcji i Fuzji Operacyjnej banków Zarząd przyznał Bonus transakcyjny członkom Kadry Zarządzającej zaangażowanym w transakcje i przeprowadzenie fuzji operacyjnej.

Zgodnie z Polityką zmiennych składników wynagrodzeń obowiązująca w momencie przyznania wynagrodzenia zmienne Zarządu i pozostałych Osób Mających Wpływ na Profil Ryzyka zostały przyznane w instrumentach finansowych w postaci akcji fantomowych.

13.3 Informacje ilościowe związane z wynagrodzeniami osób zajmujących stanowiska kierownicze

Poniżej przedstawiono zbiorcze informacje ilościowe dla osób zajmujących stanowiska kierownicze podlegające Polityce zmiennych składników wynagrodzeń przez co najmniej 5 miesięcy (w tys. zł brutto):

Obszar Biznesowy	Wartość wynagrodzenia całkowitego w tys. zł
Sprzedaż	18 585
Ryzyko	12 621
Pozostałe jednostki	42 921
Razem	74 127

	(wynagrodzenia w tys. zł)	liczba osób	Wynagrodzenie całkowite za rok obrotowy		Wynagrodzenie zmienne za rok obrotowy		Wynagrodzenie zmienne za rok obrotowy		Wynagrodzenie zmienne przyznane w latach ubiegłych – wydane/płacone w danym roku
			stałe za 2017	zmienne za 2016	gotówka	instrumenty finansowe ¹	wydane/wypłacone ²	odroczone na kolejne lata	
Członkowie Zarządu²		12	16 301	32 731	16 366	16 366	13 749	19 287	2 557
Osoby bezpośrednio podległe Członkom Zarządu		26	12 195	9 330	5 202	4 128	5 546	3 526	1 124
Pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w banku		8	3 076	494	442	52	449	41	69
Razem		46	31 571	42 556	22 010	20 546	19 744	22 854	3 750

¹ Wg wartości na datę przyznania

² Łącznie z wynagrodzeniami byłych Członków Zarządu po zakończeniu kadencji

Poniżej przedstawiono zbiorcze informacje ilościowe dla warrantów wydanych w ramach Programu Opcji Menedżerskich (2013-15) przyznanych osobom zajmującym stanowiska kierownicze podlegające Polityce zmiennych składników wynagrodzeń przez co najmniej 5 miesięcy:

	Liczba wydanych warrantów	Średnia ważona wartość godziwa instrumentu (zł)
Członkowie Zarządu	263 181	18,21
Osoby bezpośrednio podległe Członkom Zarządu	50 276	18,92
Pozostałe osoby zajmujące stanowiska kierownicze w banku	5 511	18,44
Razem	318 968	18,33

Oświadczenie Zarządu

Niniejszym Zarząd Alior Banku SA oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniach są adekwatne do stanu faktycznego a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Grupy Kapitałowej Alior Banku SA.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

07.03.2018

Michał Chyczewski
P.O. Prezes Zarządu

.....
Podpis

07.03.2018

Filip Gorczyca
Wiceprezes Zarządu

.....
Podpis

07.03.2018

Celina Waleśkiewicz
Wiceprezes Zarządu

.....
Podpis

07.03.2018

Katarzyna Sułkowska
Wiceprezes Zarządu

.....
Podpis

07.03.2018

Urszula Krzyżanowska-Piekoś
Wiceprezes Zarządu

.....
Podpis

07.03.2018

Sylwester Grzebinoga
Wiceprezes Zarządu

.....
Podpis
